

STUDIJSKA KNJIŽNICA
MILANA JAVCA
NOVO MESTO

PREDKONGRESNA AKTIVNOST ZK V NOVOMESKI C

Drug veter v vzgoji kadrov

Tehtna razprava o skrbi za kadre in o tem, kaj bi bilo treba storiti na tem področju v občini Novo mesto, je stekla že na predkongresni konferenci ZK. Poudarjeno je bilo, da je ena glavnih nalog komunistov zagotoviti, da bo kadrovska politika do bila potrebno veljavna v družbenem in gospodarskem razvoju v občini. Brez dvoma skrb za kadre ne more biti kampanjska naloga, saj sta vzgoja in izobraževanje ljudi vedno dolgotrajen proces. Kljub temu pa lahko že zdaj, čeprav je od konference minilo šele nekaj mesecev, ugotovimo, da so precejšnja izboljšanja v skrbi za kadre že očitna.

Trditve lahko podkrepimo s podatki, ki dokazujejo, da se je odnos med sredstvi, namenjenimi investicijam in onim, namenjenimi študentarju strokovnjakov, letos precej izboljšal. Letos je precej več študentov na raznih šolah, kot jih je bilo lani, in kočno so tu še podatki, ki povedo, da je tudi za razne oblike izobraževanja v delovnih organizacijah porabljenih letos več sredstev kot kdajkoli prej.

Lani je bilo porabljenih 1,76 odst. sredstev, namenjenih za investicije, za izobraževanje strokovnjakov, letos pa že 2,96 odst. tega zneska. Na visokih, višjih in srednjih šolah se študentarja 201 strokovnjakov več kot lansko leto (41 več na visokih šolah, 37 več na višjih in 123 več na srednjih šolah), vsega pa obiskuje te šole letos 589 študentov iz novomeške občine.

Letos je bilo na novo razpisanih 53 študentov na visokih, 34 študentov na višjih in 137 študentov na srednjih šolah. Domala vse razpisane študentije so že oddane. Toliko razpisanih študentov je precejšen napredek tudi zategadelj, ker se je lani izobraže-

valo na raznih šolah 118 ljudi iz delovnih organizacij, ne da bi dobivali študentije (52 na visokih, 17 na višjih in 49 na srednjih šolah). To pomeni, da smo lani skrbeli za kadre veliko manj, kot skrbimo letos!

Če si pobliže ogledamo sestavo študentov po panogah, bomo ugotovili, da precejšen del vseh študentov podeljujejo družbene službe in delovne organizacije s področja družbenih služb. Medobčinski zavod za socialno zavarovanje, bolnišnica, zdravstveni dom, banke in občinska skupščina imajo 187 študentov ali 32 odst. vseh, kar jih je v občini. Po drugi strani spet pa podjetje »Gorjanci« nima nobenega študenta na srednji, visoki ali višji šoli, češ da strokovnjakov te vrste ne potrebujejo in da za njihove potrebe zadošča izobraževanje na delovnem mestu in pa v izobraževalnem centru »Vektora« v Ljubljani. Pri »Gorjancih« tudi sicer porabijo zelo malo sredstev za izobraževanje, veliko boljše pa ni pri cestnem podjetju v Novem mestu, ki ima zelo malo študentov.

Na predkongresni konferen-

ci je bilo poudarjeno, da je treba študentije ustrezno povečati, ker niso redki primeri, ko so prava miloščina. Pred nedavnimi zbrani podatki kažejo, da so se študentije za visokošolski študij povečale od lanskih 12.600 na 17.860 din, za višješolski študij od lanskih 12.600 na 16.000 in za srednješolski študij od lanskih 9.000 na 13.400 din.

Upamo lahko, da sredstva za izobraževanje kadrov v delovnih organizacijah letos ne bodo ostala neizkoriščena tako kot lani in poprej. Zlasti v podjetjih, ki so v rekonstrukciji ali v investicijski izgradnji, bodo porabili vseh razpoložljivih 2,5 odst. od osebnih dohodkov v ta namen. Pohvaliti je treba Novoteks, Labod, Industrio obutve, Gozdno gospodarstvo, Kremen, ZTP, Iskrine obrate, Opremales, Novoles in IMV. Enostranskemu vlaganju v stavbe in opremo brez hkratne skrbi za izobraževanje strokovnjakov je torej odklenalo. V vseh kolektivih pa bodo morali še veliko napravljati o tem, kakšni naj bodo kriteriji za podelitev študentij in hkrati poskrbeti, da bo odhajalo na visoke in višje šole več študentov iz delavskih in kmečkih vrst!

JESEN BOGATA, DOBRA ŽENA... Težko so obložena mlada drevesca v novem sadovnjaku v Vrhpolju pri Sentjerneju, kjer je letos v rodnosti polovica od 7.000 dreves, druga polovica nasada pa bo začela roditi prihodnje leto. Več o tem kmetijskem obratu berite na 3. strani današnje številke!

Rudnik Kočevje: že 52.000 dinarjev!

Prizadevanja za skrajšan delovni teden so v tem delovnem kolektivu že pokazala vse prednosti takega dela — čedalje bolj se uveljavlja tudi načelo: ZA VEČJO STORILNOST VEČ DOHODKOV!

Predno so v kočevskem rudniku prešli na skrajšan delovni teden, so napravili temeljite analize, ki so potrebne za tako pomemben in vsestranski ukrep. Prav to je bil pravzaprav pogoj za uspeh in pa, kakor so takrat zapisali, nekatere tehnične spremembe, izboljšave v organizaciji proizvodnje. Potem so šli na poskusno obratovanje: najprej — maja — z eno prsto soboto, sedaj imajo že dve soboti v mesecu prosti, ko pa bodo opravljene vse izboljšave (drugačni profili na »čelu« pri izkopu premoga itd.), bodo delali le še 42 ur na teden. Kajti nič ne pomaga uvedba skrajšanega delovnega časa, če ima za posledico znižanje storilnosti, manjšo proizvodnjo in s tem nižje osebne dohodke, pravijo na rudniku. In še to: storilnost se mora s krajšim delovnim tednom celo povečati, povečati se morajo osebni dohodki itd.

Najprej ena, nato še druga prsta sobota v mesecu sta opravili in potrdili pričakovanja. Ze v prvem polletju so storitve v primerjavi s lanskim letom porasle: »ton/siht« v jami za 10 odstotkov, na celem rudniku pa za 9 odstot., še bolj pa je storilnost narasla julija in avgusta. Tako je v prvem polletju znašala storilnost vsega kolektiva 2.149 kg premoga na dni, v avgustu že 2.200 kg, samo v jami pa se je avgusta povečala od prvih šestih mesecev od 2.694 kg na 2.850 kg. »Tona na siht« je količina nakopanega premoga v eni izmeni, porazdeljena na vse zaposlene ali zaposlene v jami).

Vzporedno s tem so se dvignili tudi osebni dohodki. V prvem polletju so se v primerjavi s istim obdobjem mil-

nulega leta povečali za 23 odstotkov (od povpr. 42.000 din na 52.000 din), medtem ko se je v tem času povečala masa OD le za sedem odstotkov. Osebni prejemki so se povečali predvsem tistim, ki so doslej manj zaslužili.

Nedvomno je na tak dvig osebnih dohodkov v precejšnji meri vplival tudi nov način obračunavanja v jami. Rudarji vsak dan pred odhodom na delo s posebne oglaš-

ne deske spoznajo, koliko so zaslužili prejšnji dan: vidijo lahko, ali so bili boljši ali slabši in to jim daje poseben polet. Ni malo primerov, ko so posamezni člani kolektiva »prignali« svoj dnevni zaslužek od približno 2000 na 2800, 2900, 3000 in še več dinarjev. Seveda to ni le marljivo delo, pač pa tudi dobra organizacija dela in delovna disciplina.

FRANCE GRIVEC

Katastrofa pri Korenitki

V avtomobilski nesreči pri Korenitki je izgubil življenje Zagrebčan Drago Ibler, 70, nemškega voznika dr. A. M. Kirchdorferja pa so odpeljali v bolnišnico. To se je zgodilo 12. septembra ob 12.40 na klancu avtomobilske ceste, kjer je neprevidni Nemeč v manj preglednem ovinku prehitel dve motorni vozili.

Voznik osebnega avtomobila M-VS-524 dr. Anton Kirchdorfer iz Nemčije je tedaj z ostalimi potniki potoval proti Zagrebu. Po klancu v nekem ovinku pri Korenitki sta vozila neki osebni avtomobil in poltovornjak. Kirchdorfer se je odločil, da ju prehiti. Ko je že prehitel, je opazil, da prihaja nasproti osebni avtomobil ZG 39-45. Trčenju se ni mogel več izogniti. Osebni vozil Nemca in Zagrebčana sta strahovito treščili eno v drugo. Udarec je bil tako močan, da je zagrebško vozilo vrglo s ceste na travo, kjer je obležalo na strehi. Potnik oz. voznik v tem avtomobilu je bil pri prijci mrtev. To je bil Drago Ibler, 70, iz Zagreba. Sprednja vrata so mu prerežala žile na vratu, hud udarec pa je dobil tudi na sence. Ranjenemu dr. A. Kirchdorferju je nudila prvo pomoč dr. Stanislava Vilfan

iz Trebnjega na samem kraju nesreče, medtem ko ostala dva voznikova sopotnika — Heinz Islinger in Otto Unterbiehler — nista dobila nikakih poškodb. Razen smrti je nesreča terjala tudi za okrog 3 milijone dinarjev gmotne škode, saj sta osebni vozili ponešrečenih skoraj povsem uničeni.

Avto na strehi

Pri prehitavanju nekoga motopedista na cesti pri Crmošnjicah je voznik osebnega avtomobila Jože Zupančič 12. septembra ob 12.30 zavil preveč v levo in se prevrnil po nastopu. Vozilo je ostalo na strehi. Škoda so ocenili na 50.000 dinarjev.

Gorela je cesta

Med asfaltiranjem cestišča v Dolenjskih Toplicah se je 14. septembra popoldne vnela asfaltna peč, gorela pa je začel tudi asfalt na cesti. Škoda so ocenili na 50.000 dinarjev. Za vzrok požara še polzvedujejo.

»ZDAJ VETER RAZNAŠA BESEDE NJEGOVE«

Jasno in pretresljivo so zvenele v pozni poletni sončni dan pionirke besede pred novim spomenikom NOB na pokopališču v Stopičah pod Gorjanci, ko je brala množici, sorodnikom padlih junakov in žrtev fašističnega nasilja Kajuhove besede. Mnogo oči se je orosilo, vsa srca pa so šepetala: NIKOLI VEČ VOJNE! — Več o slavu v Stopičah berite na 12. strani današnje številke.

Skoraj 8000 vagonov grozdja

Te dni se začne tudi v naših krajih trgati, ki jo bodo zaključili najvestnejši vinogradniki šele sredi oktobra. V Sloveniji bo letos pridelan grozdja za kakih 10 odstotkov večji od lanskega. Posebno v obalnih predelih države pričakujejo rekordno trgati. Pričakujejo, da bo gnašal pridelok okoli 8000 vagonov.

Vreme

OD 17. DO 27. IX.
V splošnem nestalno vreme s pogostimi padavinami in ohlaiditvami zlasti okrog 20. septembra in med 23. in 26. septembrom.
Dr. V. M.

Praznik mladih poštarjev na Ruperč vrhu

Ze dolgo je mladina PTT podjetja Novo mesto želela, da se zbere, spozna ter pomeni o skupnih nalogah, o delu in problemih. Izbrala je 20. september za I. zbor mladine PTT podjetja Novo mesto — praznik mladih poštarjev.

Ti mladi ljudje se zavedajo, da žive v dobi socialističnega razvoja in napredka, kamor so tudi sami vključeni in v njem gradijo nove odnose med ljudmi. Mladina v PTT podjetju je dobro zastopana v organih samoupravljanja: v delavskem svetu podjetja 4 člani, v delavskih svetih osnovnih enot 7 članov in v upravnih odborih osnovnih enot 6 članov. Razen tega so mladinci tudi člani v vseh komisijah podjetja in v osnovnih enotah.

Mladina v PTT podjetju ima vsestranske možnosti za strokovni in politični razvoj. Za to prireja PTT stroka različne tečaje in seminarje, ki so prvenstveno namenjeni mladini. Te tečaje obiskuje vsako leto večje število mladih PTT delavcev. Tudi v športu so precej aktivni, saj delajo v šahovski, strelski in balinarski sekciji. Tu so težave, ker je kolektiv raztresen po terenu. Največ članov in tudi najbolj aktivnih ima planinska skupina, ki je vključena v Planinsko društvo PTT Ljubljana.

Prvo srečanje 93 mladincev PTT podjetja Novo mesto bo na Ruperč vrhu v nedeljo, 20. septembra. Po otvoritvi zbora, ki bo ob 9. uri zjutraj, bodo položili venec na spomenik padlim borcem na Ruperč vrhu. Program se bo nadaljeval s tekmovanji v hitri hoji, v znanju novih poštinih predpisov, streljanju in šahu.

Pokrovitelj I. zbora bo direktorica podjetja za PTT promet Novo mesto in podpredsednica skupščine SRS, tovarišica Dragica Rome.

Tako bo mladina kolektiva PTT podjetja, ki združuje fante in dekleta iz posameznih pošt v občinah Sevnica, Krško, Brežice, Trebnje, Metlika, Crnomelj in Novo mesto, zdaj tudi v družabno prirediteljo prispevala pomemben delež za svoj nadaljnji razvoj kot za napredek PTT stroke in zadovoljstvo vedno številnejših koristnikov vseh uslug, ki nam jih nudi PTT.

VEČ USTVARJALNE, NE PA MEHANIČNE DISCIPLINE

Razviti samoupravni sistem zahteva večjo stopnjo ustvarjalne, ne pa mehanične discipline, večjo pobudo, to pa pomeni, tudi večjo stopnjo zavestne odgovornosti posameznih komunistov, ki delujejo v organih samoupravljanja in v raznih drugih družbeno-političnih organih in organizacijah.

Iz referata Veljka Vlahovića na VI. plenumu CK ZKJ.

Pobudo za ta sestavek mi je dal razgovor z znancom. Zaposlen je v neki ustanovi na Dolenjskem. Ko sva se nedolgo tega spet srečala, mi je potožil takole:

»Teško je biti komunist v naši ustanovi. Ne gre vse tako, kot bi moralo iti. Prenekatero napako ne bi bilo, če bi nekateri delali bolj z glavno in v večjim občutkom za človeka...«

»No, in v čem je potem težava komunistov?« sem ga prekinil.

»V tem, ker se ti marsikateri stvar upira. Stranki, ki se pritožuje zaradi napak, bi najraje pritrtil, če...«

Bil sem nestrpen, zato sem znanco spet segel v besedo: »Če? Mislim, da je nepotreben. Meni je povsem jasno, kaj mora komunist v takem primeru storiti...«

»Ne, ni tako preprosto,« je odvrnil znanec. »V naši ustanovi nas je samo nekaj komunistov. Le kaj bi bilo, če bi se mi začel kritizirati? Tudi tedaj, kadar je kaj narobe, je treba braniti našo stvar. Komunist mora biti discipliniran!«

Priznam, da me je znančeva »teorija« razburila. Ni sem si mogel kaj, da ne bi vzrotil. Kakšna naša stvar? Mar je »naša stvar« tudi vsaka napaka, slab odnos do strank, nevednost ali nespособnost uslužbenca? Ne, to ni naša stvar, vsaj ne bi smela biti! Za take stvari komunisti ni mogoče disciplinirati. V okviru jasno začrtanih ciljev, v okviru ideološke enotnosti se komunist, ko se

v svoji vsakodnevni aktivnosti srečuje z različnimi stališči, mnenji in predlogi glede čisto konkretnih rešitev, s takimi in drugačnimi postopki, s takim ali drugačnim ravnanjem, svobodno opredeljuje za tisto, kar je naprednejše, kar bolj ustreza družbenemu interesu, se pravi tudi koristim delovnega človeka!

Ali je komunist dolžan braniti postopke uslužbenca ali ukrepe ustanove, za katere ve, da niso napredni? Ne, tega ni dolžan! Tega celo ne sme storiti. Narobe: dolžan se je boriti proti takim postopkom. Če vidi, da se kdo v ustanovi zavzema za rešitve, ki niso dobre, se mora s prepričljivimi argumenti zavzemati za boljše rešitve, za take, ki bodo v skladu s socialističnimi principi. Le

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

čemu bi se komunist moral postaviti v bran uslužbenca, ki nima najboljših odnosov do strank in na čigar naslov stalno prihajajo upravičene kritike občanov? Nobena disciplina komunistu ne veže, da bi se moral solidarizirati s takim uslužbencem in s tako ustanovo — v imenu nekakšne abstraktne »naše stvari«. Nasprotno, komunist se mora zavzemati za take odnose, ki bodo v skladu s socialističnim pojmovanjem morale in človekovega dostojanstva. Nobena stvar ga ne more zaustaviti pri izvrševanju te dolžnosti. V tem boju pa mora biti komunist resnično discipliniran, toda to že ni več mehanična, formalna, temveč ustvarjalna disciplina.

Komunist ni in ne sme biti nekak zagovornik obstoječe stvarnosti, zlasti pa ne stvarnosti, če ta ni takšna, kakršna bi objektivno lahko bila. Komunist se nikoli ne sme sprizgajati z danim, ampak

Stiki med Jugoslavijo in Madžarsko imajo že svojo zgodovino in tradicijo. V zadnjih letih je bil predsednik madžarske vlade Janos Kadar že dvakrat v Jugoslaviji — in sicer neuradno — sredi septembra je predsednik Tito uradno obiskal Madžarsko.

Komaj nekaj dni je tega, kar je skupaj z romunskim voditeljem Dejtem položil temeljni kamen za novi jezik — hidrogigant — na Donavi. Čez nekaj dni se bo ustavil na povratku iz Bolgarije predsednik državnega sveta DR Nemčije Walter Ulbricht, v začetku drugega tedna pa bo obiskal Jugoslavijo predsednik Češkoslovaške Antonin Novotny.

S tem se bo zaključila serija posvetovanj z voditelji socialističnih držav Vzhodne Evrope. Zdaj prebiramo vsak dan poročila z Madžarske. Velika država v srcu Podonavja je po vojni menjala svoj obraz. Poprej agrarna dežela, znana po svojem žitu in živini, se je spremenila v močno industrijsko-poljedelsko državo. Nastala so nova mesta, prejšnja so menjala svojo fiziognomijo — podobno.

Predsednik Tito je med svojim petdnevним bivanjem obiskal stare in nove industrijske objekte. Bil je v stari železarni na Csepelu, kjer se je kajl madžarski proletarijat, bil je v popolnoma novem mestu — Dunaujvarosu, madžarskem Velenju, kjer ni bilo pred leti še niti kamna, obiskal je kmetijsko obdelovalno zadrugo Sallai Imre, kjer je vse delo mehanizirano.

Odnosi med obema državama sione na realnih temeljih, naša Reka je važna tranzitna luka za madžarsko trgovino s širnim svetom, Madžarska se zanima za razširitev termoelektrarne v Kostoicu, predvsem pa za sodelovanje pri gradnji jezua na Donavi v Ze-

leznih vratih — Madžarska bi dobila kot kompenzacijo (plačilo) ceneno električno energijo. Madžari sami nameravajo skupno s Češkoslovaško graditi velik jezik na Donavi in sicer severno od Budimpešte, tam kjer se korito te reke močno zoži.

Naš obisk na Madžarskem

Donava bo postala v sedmih letih ena najpomembnejših vodnih poti Evrope, velika žila vodnica skozi podonavske dežele. Stiki med temi deželami bodo vse intenzivnejši. Podonavje ima še velike razvojne možnosti.

Reka Mekong je neke vrste azijska Donava, toda na bregovih tega veletoka ni življenja, je obup. Ta reka preseka na dvoje Južni Vietnam, ob tej reki je prestolnica Saigon. Te dni je prišlo ponovno do vojaškega udara — kdo bi jih štel vse po vrsti. Bilo jih je že najmanj šest, oblast je prehajala takorekoč iz rok v roke, kar je bilo danes res, je bilo jutri že neres.

Kaže, da ima sedaj oblast v rokah general Kan. To je ameriški človek. Amerika daje dnevno dva milijona dolarjev za kampanjo v Južnem Vietnamu, Amerika hoče imeti zato vajeti v svojih rokah. Washington je še vedno mnenja, da je v Vietnamu možna in trajna le vojaška rešitev. Vojno je

treba končati z vojno — potem bi prišla šele pogajanja.

Koliko je ta račun zdrav, bomo šele videli. Francozi menijo, da je nerealen, zgrešen. Pariz je za nevtralizacijo vse Jugovzhodne Azije. Francozi menijo, da v tem delu Azije ni rešitve brez pristanka Kitajske. Ni mogoče ignorirati 700-milijonskega naroda.

Ne le v Južnem Vietnamu, v vsej Jugovzhodni Aziji je položaj zelo krhek. Scene se hitro spreminjajo — ko na filmskem platnu. Spor med Indonezijo in Malezijo je dobil že dramatične oblike. Obe državi obtožujeta druga druga za intrigo.

Indonezija zatrjuje, da je Malezija tvorba britanskega imperializma, le ta pa kaže s prstom na konspirativne (zarotniške) načrte indonezijskega predsednika. Te obtožbe so odvrtno. V obeh državah žive narodi malajske rase, obe sta rezultat velikega osvobodilnega gibanja v Aziji, v obeh govore podoben jezik, velik del indonezijske trgovine je šel še lani preko Singapura, velik del Sumatre gravitira (teži) na to veliko mednarodno luko. Gospodarstvu Malezije in Indonezije se komplementirata (dopolnjujeta) — vsi razlogi govore za to, da bi živele v miru.

V tej blede sliki Južne Azije so edino vesti iz Indije nekoliko razveseljujejše. Indija in Pakistan iščeta počasi, vendar vztrajno neko rešitev. Več kot očito je, da se Indija ne more angažirati kar na treh frontah: s Kitajsko, s Pakistanom in še v borbi za kruh. Indija ne more dobiti ene bitke, če bo vodila fronto kar na treh sektorjih.

Indijski državnik Narayan meni, da bi še tako skromen sporazum s Pakistanom olajšal notranji in zunanji pritisk v Indiji.

Volitve članov skupščine socialnega zavarovanja

Na zadnjem zasedanju novomeške skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja so določili nov ključ za volitve članov skupščine. Doslej je štela skupščina 29 članov, odslej pa jih bo imela 35, kar pomeni, da bo prišel en član skupščine na vsake 730 zavarovancev. Tokrat bomo volili polovico članov skupščine, ki jim je potekel dvoletni mandat.

Svet za delo občinske skupščine Novo mesto je že imenoval volilno komisijo, ta pa je že določila volilne enote

po posameznih občinah. Podjetja, ki so premajhna, da bi predstavljala volilno enoto (ta, ki iznajo manj kot 730 zaposlenih), morajo do konca septembra izvoliti svoje delegate v volilna telesa, delegati pa bodo nato izvolili člana skupščine. Volitve članov skupščine morajo biti opravljene najpozneje do 10. oktobra, volitve delegatov v volilna telesa pa do konca tega meseca. Politične priprave na volitve bo opravil sindikat.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Na ponedeljkovem zasedanju zvezne skupščine so poslanci poslušali ekspozice Borisa Kraigerja, podpredsednika zveznega izvršnega sveta, o ukrepih za utrditev gospodarskega sistema. Med drugim je napovedal ukrepe za ureditev razmer zlasti v investicijski potrošnji, kjer so viri glavnih motenj v našem gospodarstvu. Posebej je opozoril tudi na to, da ni mogoče samo s kontrolo cen zajeziti in odstraniti motnje na trgu. Potrebni so v prvi vrsti še drugi ukrepi, ki naj zagotove umiritev investicijske potrošnje in sploh stabilnost na tržišču. Med te ukrepe sodi tudi krepitev materialne baze gospodarskih organizacij, kar je že v teku, da bi lahko uspešno prenašale bremena zaradi povečanja materialnih stroškov in osebnih dohodkov. Nadalje so potrebni ukrepi za povečanje izvoza. Med drugim bo treba z novimi predpisi omogočiti kompleksnejše in dolgoročneje sklepanje o prodaji deviz.

V Kraigerjevem ekspoziciju je govor tudi o potrebi uskladiitve domačega povpraševanja z resničnimi možnostmi, kar velja predvsem za investicijsko potrošnjo, ki se je v zadnjih sedmih mesecih povečala za 43 odstotkov, če jo primerjamo z istim obdobjem lani. Zanimivo je, da se je investicijska potrošnja najmanj povečala iz skladov gospodarskih organizacij in najbolj iz kreditov. To je razumljivo pritiskalo na cene. Da bi to povečanje čim bolj omejili, bo treba zaostriiti disciplino pri izkoriščanju sredstev. Investicije bo možno financirati samo iz sredstev, ki so na razpolago. Narodna banka bo zaostriila izvajanje ukrepov kreditne politike. Med drugim bo zaostriila pogoje kreditiranja (roki, kriteriji).

● O prevelikem naraščanju investicijske potrošnje so govorili tudi na seji republiškega izvršnega sveta. Menili so, da je omejitev investicij še aktualna. V zadnjih osmih mesecih se je povečala investicijska potrošnja

za 48 odstotkov v primeru z istim obdobjem lani. V zvezi s tem piše urednik »Dela« Aleksander Javornik v sobotnem uvodniku, da pretirana investicijska potrošnja v gospodarstvu presega naše materialne možnosti, negativno vpliva na osebno in splošno potrošnjo kot tudi na zunanjetrgovinsko menjavo. Razen tega pa tudi sama struktura

NAPOVEDANI UKREPI ZA UTRDITEV GOSPODARSKEGA SISTEMA

vlagan v gospodarstvu ni taka, da bi zagotovila razvoj, ki ga je začrtal družbeni plan.

● O sedanjih nemirnih premikih na našem trgu je spregovoril tudi sekretariat izvršnega odbora zveznega odbora SZDL Jugoslavije. Le-ta je pozval vse družbeno politične sile, naj prispevajo k doslednemu izvajanju smernic in priporočil. Predsednik Lazar Koliševski pa je med drugim poudaril, da ne gre samo za načela, ampak da je pomembna predvsem tudi njihova konkretizacija.

● Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja SRS se je odločno zavzela za to, da bi se dodatek na pokojnine kot nadomestilo zaradi podražitve kmetijskih pridelkov, premoža in električne energije povečal na 3000 din. Skupščina je tudi ugotovila, da presežki rezervnih sredstev dopuščajo celo povečanje pokojnin.

● Podpredsednik republike Aleksander

Ranković je te dni odprl v Novem Sadu I. jugoslovanski sejem lova in ribolova, na katerem sodeluje 800 razstavilalcev. Namen sejma je, da seznanj javnost o velikem lovnem in ribolovnem bogastvu Jugoslavije.

● V Jugoslaviji se mude na obisku norveški parlamentarci ki jih vodi predsednik parlamenta Nils Langhelle. V Beogradu so se gostje iz Norveške srečali z našimi parlamentarci s predsednikom Edvardom Kardeljem in izmenjali z njim informacije o delovanju obeh skupščin in o drugih vprašanjih.

● V nedeljo je končno stekla žičnica, edinstvena v Jugoslaviji, iz doline Kamniške Bistrice na Veliko planino. Njena edinstvenost je v tem, da vozita gondoli od katerih sprejme vsaka po 30 ljudi, na 1643 metrov dolgih jeklenih vrveh brez vmesnega stebra. Žičnica popelje ljubitelje planin do 1413 metrov nadmorske višine. Za to pot, za katero sta potrebni pešcu dve uri, zadošča žičnici borih pet minut. V tako pičlem času se preseli izletnik v povsem nov ambient, v čisto drugačen svet, ki ga nagradi s krasnimi razgledi in s srečanji s čudovitimi planinskimi pejsaji.

● Komisija za nekdanje politične internirance, zapornike in deportirance je organizirala zbor bivših internirancev v Mostecu pri Ljubljani. Tega zbora, ki je bil v nedeljo, se je udeležilo okrog 3000 ljudi, predvsem nekdanjih internirancev, ki so obudili spomine in preteklost in se obenem dogovorili o nalogi za zbiranje dokumentarnega gradiva. — V nedeljo sta bili veliki proslavi tudi v Kobaridu in v Gornjem gradu. Medtem ko so v Kobaridu počastili 120-letnico rojstva Simona Gregorčiča, so v Gornjem gradu, kamor so prišli tudi Miha Marinko, Viktor Avbelj in drugi, praznovali 20-letnico osvoboditve Zgornje Savinjske doline. Na zborovanju je govoril Mitja Ribičič.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Peking pripravlja svojo konferenco? Na Kitajsko prihaja v zadnjih mesecih čedalje več tujih delegacij. V Pekingu so se mudili predstavniki komunističnih partij Nove Zelandije, Indonezije, Japonske, Venezuele, Koreje in Vietnama pa tudi proletarijske frakcije KP Avstralije. Tuj opazovalci menijo, da pripravlja Peking konferenco partij, ki podpirajo njegova stališča.

● 15. oktobra britanske volitve! Datum britanskih volitev še ni bil uradno določen, v Veliki Britaniji ga objavljajo tri tedne pred volitvami. Večina poznalcev razmer meni, da je 15. oktober najbolj verjeten datum. Konservativci so prepričani v svojo novo zmago, vendar poudarjajo laburisti, da bodo volitvi zdaj na njihovi strani.

● Indijski obrambni minister v Sovjetski zvezi. Čavan se je te dni vrnil z uradnega obiska v SZ. Zagotovil je sovjetsko vojaško pomoč Indiji — ta bo dobila tipični letalci tipa Mig-21. Te dni je bil v Sovjetski zvezi tudi predsednik Indije Radakrišnan. Njegov obisk je bil predviden že na tujni, vendar so ga morali zaradi smrti Nehruja preklicati.

● Franzič Kostarlike. Podpredsednik republike Ranković je poslal predsedniku Orlichu ob nastopu nalzem prazniku Kostarlike toplje pozdrave. Predsednik te srednjeameriške države je s Krka, pred ameriške obisku leta je bil na privatnem obisku v stari domovini.

● Etiopski vladar v Evropi. — Hafle Selasse bo septembra obiskal štiri evropske države, in sicer Poljsko, Madžarsko, Bolgarijo in Romunijo. Nato bo odpotoval v Kairo.

V vrhpoljskem novem sadovnjaku že pridno obirajo zgodnje sorte jabolk. Zal črno-bela fotografija ne more pokazati, kako polna so mlada drevesa — kajti na njih so bila rdeča jabolka, sadež poleg sadeža, da se veje kar šibijo...

»Ljudje, kakšna grozna škoda se dela!«

»Poglejte, kakšna škoda se delala je vršalo lani poleti po Vrhpolju in Sentjerneju, ljudje pa so hodili do žične ograje jablanovega nasada pri Vrhpolju. Tam so ogledovali pokošeno travo, ki je ležala nepospravljena med vrstami mladih jablan v 18 hektarskem nasadu. Veliko opazki in zlobnih natočevanj je bilo izrečenih na ta račun, toda...

Letos se mlada drevesa šibijo pod težo plodov, saj so veje polne kakor brin. Precejšen delež pri tem ima prav tista nepokošena trava, ki je lani povzročala toliko govoric in jezikanj. Prisluhnite pripovedi tov. Jožeta Stariča,

upravnika kmetijskega obrata v Sentjerneju!

— Sajenje dreves v vrhpoljskem sadovnjaku se je začelo leta 1956. Nasad je bil prvotno zamišljen kot neintenziven, kmečki sadovnjak, zato so sadili drevesa v razdalji 10-krat 10 metrov vsak sebi. Pozneje so posadili v vsaki vrsti najprej toliko dreves, da je bilo vsakih 5 m po eno deblo, nato pa so zasadili še vmesne vrste, tako da je zdaj še enkrat toliko vrst. Vsega je okoli 7000 dreves, ki so zasajena v razdalji 5-krat 5 metrov. Sort je šest: jonatan, zlata parmena, zlati in rdeči delišes, krivopecelj in bobovec.

Letos je v rodnosti šele polovica dreves, kljub temu pa računamo, da bo od 80 do 100 ton pridelka, od tega kakšnih 60 ton obranih jabolk. Prihodnje leto bo pridelok večji, saj bo ves nasad v rodnosti. Pospravili bomo 180 ton jabolki ali 10 ton po hektaru. Letošnji pridelok — 60 ton obranega sadja — prodajamo po 110 din kilogram, ostalo pa kot industrijsko sadje po 30 din. V nasadu delajo 4 stalno zaposleni delavci, v času sezonskih del pa najemamo sezone.

Tolikšen pridelok gre pripisati predvsem gnojenju in zaščitnemu škropljenju. Leta 1962 je nasad napadel ameriški kapar. Lani smo škropili 11-krat, letos pa 13-krat in uničili škodljivce ter preprečili bolezn. Zaščitno škropljenje povzroča precej težav zategadelj, ker nimamo primerne škropilnice. Prvotno zasajena drevesa so visokodebelna, kasneje sajena pa nizkodebelna. Škropilnica, s

katero škropimo, ne more škropiti vsega hkrati, ker ne nese dovolj visoko, zato moramo škropiti visokodebelna drevesa posebej in nizkodebelna posebej. Prihodnje leto bo boljše, ker bomo dobili močnejšo škropilnico, ki bo delo olajšala. Z gnojenjem pa je tako: sadovnjak zahteva veliko gnojla. Na hektar porabimo po 2000 kg umetnih gnojil, lani pa smo po nasadu raztrosili še 500 ton hlevskega gnojla. Precej zaletuje tudi trava, ki jo pokosimo in pustimo, da v sadovnjaku zgnije. Poleg tega, da pognojil, zadržuje v zemlji vlago, ki je drevo prav takrat potrebuje največ. Prav ta trava pa je lani, ko smo jo pustili prvič, povzročila toliko govoric. Morda niti ne toliko zavoljo tega, ker je zgnila, kot pa zategadelj, ker so jo pred tem okoliški kmetje kupovali na rastlino za sorazmerno majhen denar...

V Sevnici letos precej gradijo

Gradbena dejavnost je v Sevnici zelo živahna. Stanovanjski sklad občine gradi 24-stanovanjski blok s petimi nadstropji, ki bo najvišja stavba v Sevnici. Gradnja bo zaključena konec prihodnjega leta, stanovanja pa bodo naprodaj.

V novem šolskem poslojpu opravljajo obrtniki zadnja dela in računajo, da bodo kmalu končana. Treba bo namestiti le še novo opremo in pouk v novi šoli se bo lahko pričel. Tega se močno veselijo učenci, še bolj pa učitelji, ki so morali doslej počakati v štirih stavbah.

V bližini konfekcije »Liscas« so pred kratkim začeli graditi prepotrebno bencinsko črpalko, razen tega pa na hribu nad postajo in v bližini Kopitarne rastejo iz tal številne eno ali dvostanovanjske hiše zasebnikov.

Sevnica postaja vsak dan lepša! Urejeni so tudi pločniki ob cesti, na oknih hiš pa je čedalje več cvetja. Prebivalci Sevnice močno pogrešajo edinole park in otroško igrišče. S. Sk.

Kaj delajo v Škocjanu

PRED PROTI-TUBERKULOZNI TEDNOM

Dr. Milan Adamčič, predsednik občinskega sveta za zdravstvo v Novem mestu, je za 19. september (soboto) sklical posvetovanje s predstavniki družbenih organov v delovnih organizacijah, s krajevnimi skupnostmi, s socialno-zdravstvenimi komisijami in z družbeno političnimi organizacijami. Začelo se bo ob 8. uri v sindikalnem domu, na njem pa bo najprej dr. Ado Spiler poročal o stanju tuberkuloze v novomeški občini, pri čemer bo posebej opisal probleme, ki nastajajo pri obnavljanju TBC in naloge delovnih organizacij. Udeležencem posveta bodo nato zavrtili film »S TUBERKULOZO NI PREMIJJA«, sledila pa bo razprava o zdravstveni problematiki v delovnih organizacijah.

S posvetovanjem se uresničuje ena izmed nalog, ki so bile sprejete v občini za letošnji svetovni dan zdravja — 7. april, ki je bil v celoti posvečen boju proti tuberkulozi.

Prebivalci so veseli potujočega kina iz Novega mesta, ki jih je začel obiskovati. V vasi sicer ni nobenega razvedrila ne za staro in ne za mlado. Društva in organizacije ne kažejo posebne živahnosti, tako da vlada v Škocjanu splošno mrtvilo.

V vasi imajo mesnico, odprta pa je samo ob sobotah, nad čemer se potrošniki pritožujejo. Včasih sta bili v vasi dve mesnici, obe dobro obiskani, zato ljudem ni prav, da morajo med tednom hoditi po meso v Novo mesto ali v Sentjernej. Vaščani so sklenili sami poiskati mesarja in pravijo, da so ga že dobili. Baje bo prišel iz Bele cerkve.

Z obrtniškiimi uslugami se Škocjanci prav gotovo ne morejo pohvaliti. Pravijo, da je gostiln preveč, trgovin dosti, ni pa frizerja, ne šivilje in ne krojača.

Tamkajšnjim občanom v veselje je edinole vest, da bodo spet dobili žago. Od lani so morali kmetovalci voziti les v Sentjernej, zato so na vsakem sestanku zahtevali žago v bližini. Pred kratkim so stvar uredili in bo žaga pri Zabkarju v Grmovljah spet začela redno obratovati.

Kapelski lovci skrbe za podmladek

Lovska družina Kapela šteje 22 članov in že dalj časa uspešno deluje. Letos je postavila v svojih loviščih 6 krmišč za 210 fazanov, ki so jih pripeljali od drugod. Posamezni fazani sprva niso hoteli sprejeti nastavljenih hrane in vode in so se raje sami prehranjevali, nekateri pa so odšli proti Jevsom. Zadrževali so se v gruči vse do nedavnega, ko so opazili lovci, da že zahajajo v združbo domačih fazanov.

V kapelskih loviščih tudi že dve leti ni bilo jerebice, zdaj pa so se spet pojavile. Opomogla si je tudi srnjad. V lovišča lovcev iz Kapel prhajajo tudi italijanski lovci, s katerimi so se dogovorili za odstrel 84 fazanov v letošnjem oktobru. D. V.

KUPUJETE OZIMNICO?

Na novomeškem trgu je bil krompir prejšnje dni po 55 din kilogram in ljudje sa zaskrbljeni, kako bodo letos nabavili ozimnico, če bodo take cene obveljale. Gospodinjje so še vedno navajene kupovati naravnost od kmetovalcev, vendar to ni pametno. Zakaj pa imamo trgovine?!

— V naši poslovalnici sadja in zelenjave lahko dobe potrošniki bel krompir po 35 din, kolikor ga hočejo! Tudi lepa zimska jabolka imamo že uskla-

Tokrat odgovarja Jože Ravbar, poslovodja prodajalne SADJE IN ZELENJAVA v Novem mestu

diščena. Prodajamo jih po 60 do 90 din kilogram. Dobili pa bomo še 60 ton jabolk iz Sentjerneja, 5 ton jabolk iz Pleterja ter 1 tona pleterskih hrušč. To sadje je res kvalitetno. Veseli bomo, če ga bomo lahko oddali kupcem v večjih količinah. — Kje lahko ozimnico po takih cenah naročimo? — V naši pisarni, nasproti hotela Kandija, na Recljevem dvorišču.

Na novomeškem sejmu živahen promet

1185 prašičev so kmetovalci pripeljali v ponedeljek na novomeški sejem. Kupcev je bilo precej tako iz bližnjih, kakor tudi iz oddaljenih krajev, celo iz Hrvaške so prišli. Pokupili so 939 pujskov, plačevali pa so jih takole: manjše po 6.000 do 11.000, večji pa so veljali od 12.000 do 25.000.

UGODNA PRILOŽNOST!

Pod zelo ugodnimi pogoji posredujemo kmetijskim zadrugam in drugim gospodarskim organizacijam

GROZDJE »PROKUPAC« za predelavo

Dobava takoj!
Vagonske količine od 5 do 6 ton dalje.
Za vas pa lahko prodamo

vagonske količine krompirja MERKUR!

Naročila za grozdje in ponudbe za krompir pošljite na naslov:

»AGENCIJA SLOVENIJA« — Ljubljana, Kotnikova 16 — Telefon 30-194

Srečanje v Brežicah

Dogovorjeno je bilo, naj bo srečanje s sezonskimi delavci v nedeljo 13. septembra, v Brežicah. Pripravljen je bil program in vse drugo, kar je pač za takšne in podobne sestanke potrebno. Vendar smo vsi, ki smo bili na ta sestanek povabljeni, prihajali z nekako zadrego. Zastavljali smo si vprašanja: ali smo res vse naredili, da tovarišim iz bratskih republik, ki so prišli na delo v naša podjetja, omogočimo človeka dostojno življenje? Kako neki stanujejo, kdo jim pere perilo? — in še vrsto drugih vprašanj. Skratka, pretresali smo in sestavljali bilanco svojega dela s tega področja. To srečanje nam bo pokazalo, ali smo v »pasivi« ali v »aktivni«.

V Prosvetnem domu v

Brežicah je že ob 7.30 zjutraj zelo živahno. Prihajajo skupine iz Opekarnice z direktorjem na čelu, iz KGP, KZ in »Pionirja«. Pozdravljanje, predstavljaje in spravevanje: »Kako ti zdravje?« ali »Kada se vračaš kući?« daje srečanju takoj v začetku ton pristrčnosti. Navajeni na temperamenten način razprave se kar ne moremo načuditi, kako vse to poteka brez hrupa in drenaža. Nas, »domačce«, gledajo bolj z vprašanjem v oči kot pa z radovednostjo: »Kaj želite od nas, ali morda niste z nami zadovoljni?« sprašujejo njihove oči.

Sedli smo in začel se je »uradni del« pogovorov. Predsednik občinskega sindikalnega sveta je pojasnil, da je konec delovne sezone in naj bi se pogovorili o

nekaterih vprašanjih. Pripravljen je tudi program današnjega srečanja: obisk muzeja v Brežicah, izlet v Kumrovec — rojstni kraj tovariša Tita in kosilo na Bizeljskem. Ob tej priložnosti je bil opisan položaj brežiške komunne, njen gospodarski potencial ter problemi, ki nas tarejo.

S kolikim zanimanjem so sezonski delavci poslušali ta izvajanja, se z besedami ne da povedati! Spravevali smo se: ali ne bi bilo morda bolje, da smo to storili že v začetku sezone, takoj po njihovem prihodu? Ne bi bilo napak, če to drugo leto popravimo!

Ogled muzeja v Brežicah je šele spodbudil pristrčnost. Komentariji so bili zelo ugodni. Pri mnogih je ogled oddelka NOB zbudil

spomine na težke dni v revoluciji, saj le marsikateri izmed navzočih bil aktiven bорец v srbskih, bosenskih ali slavnskimi enotah NOV. Kar odtrgati se niso mogli od izloženih eksponatov. Res smo pogrešili, da nismo takoj spomladi organizirali obisk v muzej in še drugih zanimivosti na področju občine!

Ze sam pogled na Kumrovec, ves v zelenju in cvetju, na parkirišču desetine osebnih avtomobilov in avtobusov — vse je naredilo na naše izletnike izreden vtis. Rojstne hiše tov. Tita pa kar niso in niso mogli zapustiti. Kupovanje razglednic, vpraševanje za vsak razstavljen predmet in ogledovanje, vse nas je zadržalo, da smo nazadnje morali že priganjati. Obiskali smo tudi muzej revolucije v stari šoli v Kumrovcu. Spet veliko komentarjev. »Eh, brate, bila je to teška

borba« pravi Iso Hotič iz okolice Ključa, ki je bil borec od 1942 leta in vojni invalid. »Znaš, nisam ti baš mnogo vičan na slova,« pripoveduje in s ponosom nam zaupa, da se je naučil pisati in čitati po vojni v invalidskem domu.

Fogl Mijo iz Daruvara se spominja težkih borb na tem področju. Spomine mu dopolni njegov tovariš, ki se je boril v vrstah proslavljenih brigad VI. korpusa NOV.

Po kosilu se čuti večja sproščenost. »Koliko zasluziš?« sprašuje nekdo Čeda Nikoliča, doma iz Vel. Gabrovice, iz SR Srbije.

»Pa znaš, u prosjeku mi dolazi 100.000 dinara,« odgovarja mož s ponosom. Dela v Opekarni Brežice.

Sestnajstletni Peter Pršlja, doma izpod ponosnega Vlačiča, skomiga z rameni in pravi, da je za »ove pare treba žestoko ra-

dit.« Taki pogovori tečejo sproščeno, a hkrati preskakujejo z vprašanji na vprašanje. Razpoloženje je odlično. Vsi so dobre volje, čeprav vsi zelo malo pijejo.

Res ni potrebno velikil. stroškov, da se naši sezonski delavci srečajo med sabo in se pogovorijo o težavah, ki jih tarejo in pa seveda tudi o uspehih, ki so jih na svojem delovnem mestu dosegli.

Poslavljamo se. Čvrsto stiskanje rok, »dovidenja« in obljube, da pridejo še drugo leto, so to srečanje zaključile z uspehom.

Vsa pohvala za tako dobro spodbudo gre predvsem občinskemu sindikalnemu svetu in vodstvom delovnih organizacij, ki so s svojo navzočnostjo in s finančnimi sredstvi podprle to zamisel.

Res pohvalna iniciativa! MILAN ŠEPETAVC

Naši na velesojmu

Vse večja popularnost in komercialnost tradicionalnega zagrebškega velesojma privablja kupce dobesedno z vsega sveta. Obrabi izletnikov pa so iz leta v leto bolj utrujeni, saj niti obiti ni mogoče vseh stojnic, kaj šele, da bi res kaj videli. Vročina in asfalt jih potolčeta, še preden se zavedajo obsežnosti sejemskega prostora in števila razstavljavcev...

Kako kaj cvetijo posli našim dolenskim, belokranjskim, spodnjeposavskim in kočevskim podjetjem — nas je zanimalo tokrat in poizkusili smo v pisanem Babilonu najti: kdo zastopa domače barve.

Srajčke, hlačke, kombineže...

Največ obiskovalc smo našli pred ženskim živordečim finim perilom iz belokranjske tovarne. Beti sicer vsako leto nastopa tudi na sejmu mode v Ljubljani, vendar pravi tovariš Tarbuk, da je Zagreb zanje še večjega komercialnega pomena. Letos pričakujejo, da bodo sklenili za več kot 20 milijonov pogodb. Največje zanimanje za njihove izdelke vlada v Sloveniji, potem pa v Hrvaški, Bosni in Srbiji.

Tudi KOMET, konfekcijsko podjetje iz Metlike, se ponaha z lepimi izdelki s področja intimnega oblačenja; njihovi nederčki, kombineže in drugo so med ženami in dekletki zelo cenjeni, saj so zadovoljne z vzorci in modeli. To potrjuje tudi dosedanji poslovni uspeh: zaključili so že skoraj za devet milijonov pogodb, do 15. oktobra pa imajo vso proizvodnjo že prodano.

Pri novomeškem LABODU pravijo, da je zagrebški velesojem za njihove sezonske kolekcije sicer morda malce pozen, vendar računajo na zaključke v višini 250 milijonov. Mimo domačih kupcev se zanimajo za njihove srajče še v Zahodni Nemčiji, na Švedskem, v Avstriji, z Vzhodnim Berlinom pa so sklenili pogodbo za 53.000 dolarjev. Lahko se postavijo ob bok vsem znanim jugoslovanskim podjetjem in jih zavira samo obseg proizvodnje, ki ga pa v stari tovarni ni moč zvečati. Velesojem je za LABOD pomemben tudi kot tržišče surovin, ker so tukaj zbrani vsi proizvajalci.

Med stroji, ulitki in kopiti

Sicer majhen paviljonček črnomaljskega Liča kaže veliko poguma in dobre volje. Njihovi izdelki so vsako leto bolj iskani. Podajna naprava za ekscentrične preše do 50

ton je edini izdelek te vrste v državi in privablja številne kupce:

»Zanimamo se za tole,« je pokazal poslovni tovariš na podajni stroj z vitlom. »Koliko je dobavni rok?«

»Dva meseca.«
»In cena?«
»550.000 plus 115.000.«
»Ali lahko dobimo prospekt?«

Največ je Slovencev, Hrvatje pa pravijo, da imajo preveč delovne sile in da tak aparat, ki nadomesti štiri de-

v afriške in azijske države. Za ulitke se zanimajo v Vzhodni Nemčiji in na Češkem. Njihov paviljon stoji na vogalu, pa imajo vedno dosti obiska.

»Nekako srednja stvar je letos,« nam je povedal zastopnik Tovarne šivalnih strojev z Mirne. »Za gospodinjstvi šivalnimi stroji ni več takega povpraševanja. Čeravno še vedno vse prodamo, je čutili, da je tržišče s tem blagom že ustaljeno, da ne rečem zašiceno. Prodajamo grosistom,

malci. Vse večje posle sklepajo v Sevnici, kjer imajo kupci večji pregled nad izdelki. Najmočnejši kupec je industrija; izvažajo v ZDA, Nemčijo in Italijo, te dni pa se je oglašil celo naročnik iz Johannesburga!

V nekaterih stojnicah nismo mogli dobiti informacij (Lisca, Novoteks), drugi pa nastopajo v poslovnih združenjih (IMV in morda še kdo), kjer bi bilo zanimanje za velesojem zaradi visokih stroškov ali pa premajhnega poslovnega uspeha. m.

Mehanizacija kmetijstva pri Američanih

Američani opremijo vsako leto svoj paviljon z eno gospodarsko panogo. Letos so pokazali razvoj in uspeh vlaganj v mehanizacijo kmetijstva. Na isti površini kot leta 1975 so do leta 1960 zmanjšali delovno silo za polovico, hkrati pa so pri trikrat večjih vlaganjih dosegli petkrat večji pridelek. »Pred osemdesetimi leti je skoraj 80 odstotkov ameriške delovne sile obdelovalo polja, da so lahko nahranili prebivalstvo, danes zadostuje manj kot 8 odstotkov delovne sile, da lahko prehrani ne samo nas, ampak tudi druge,« je napisal predsednik Johnson v poslanici obiskovalcem ameriškega paviljona. Namen razstave je pokazati rezultate njihovih kmetijskih metod.

lavce pri petih prešah, trenutno zanje še ni zanimiv...

Tovariša Lado Čop in Leopold Jelenič sta pripovedovala o črnomaljskem Beltu Livarske izdelke imajo že vse prodane, z gradbenimi in livarskimi stroji pa hočejo zaključiti krog svojih kupcev. Finančni uspeh sejma do zdaj je 250 milijonov. Kupci so v glavnem domači, izvoz pa gre

največ po Hrvaški, Srbiji in Vojvodini...

Prijazna tovarišica iz paviljona sevniške Kopitarne pravi, da je namen njihove udeležbe na sejmu predvsem informativen in manj komercialen. Trudijo se tudi vzpostaviti kar največ stikov z odje-

Statuti šol v brežiški občini so pripravljani

Včeraj se je v Brežicah sestala občinska komisija za pomoč pri sestavljanju statutov. Obravnavala je statute šol, ki jih bo občinska skupščina potrjevala na prvi prihodnji seji. Po sprejetju statutov šolskih zavodov bodo na vseh šolah volili nove samoupravne organe. Rok za volitve je od 15. do 30. oktobra.

Uskladili so programe

Predstavniki družbeno političnih organizacij iz občine Brežice so imeli v torek, 15. septembra, skupno sejo, na kateri so usklajevali delovne programe. Dogovorili so se tudi za vrstni red posameznih akcij. Takšen sestank je bil nujno potreben, saj se je do sedaj večkrat dogajalo, da so se programi ponavljali.

V paviljonu Sovjetske zveze

Sovjetska zveza nastopa po sejmi v tujni z vedno večjim uspehom tudi kot proizvajalec predmetov za široko potrošnjo. Stroji za tekstilno industrijo, avtomobili, čudovita krzna, pa tudi radijski aparati in izdelki optične industrije privabljajo številne obiskovalce. Vsa sovjetska industrija je že od 22. kongresa partije v znamenju velikih vlaganj v kemično industrijo. Proizvodnja mineralnih gnojil bo v sedemletnem obdobju povečana štirikrat, proizvodnja plastičnih mas in sintetičnih smol sedemkrat, zgradili bodo več kot dvesto novih tovarn in vložili v to panogo več kot 45 milijard dolarjev.

SLIKA TEH DNI: koliko važnega se morajo pomeniti še potem, ko že zapustijo šolske klopi in se napotijo domov k mamicam in očkom, da jim bodo povedale vse, kar so ta dan doživele novega! Tale skupinica iz Brežic ni prav nič drugačna!

NOVA ZMAGA: kočevsko-ribiški vodovod je dograjen!

Zadnja faza kočevsko-ribiškega vodovoda je že skoraj pri kraju: še do konca tega meseca ali prve dni oktobra bodo verjetno vključili v vodovodno omrežje obeh občin veliki rezervoar nad Blatami pri Rakitnici. Minule dni so rezervoar prvič poskusno polnili, da bi ugotovili vodotesnost naprav. Rezervoar je sestavljen iz dveh okroglih celic, med katerima je vodna komora z instrumenti, v vsaki celici pa je še manjši rezervoar — prekat. Srednja, manjša prekata sta za kočevski vodovod (125 kub. m), zunanja (555 kub. m) pa za Ribnico, medtem ko ima zbirnik v vodni komori kapaciteto okrog 25 kub. m. Gradnja velikega rezervoarja bo veljala okrog 38 milijonov dinarjev, s tem pa bo omogočeno nemoteno preskrbovanje z vodo obeh občinskih centrov in okoliških krajev.

Brežiški turizem čez sedem let

Načrt sedemletnega razvoja turistične dejavnosti v občini Brežice predvideva v prvi vrsti ureditev ceste Brežice — Bizeljsko — Kumrovec, ceste Brežice — Dobova — Senkovec, ceste Brežice — Pišce — Bizeljsko in priključka avtomobilske ceste — Mokrice — Bregana. Vzporedno z modernizacijo cest naj bi v občini urejali vse znane turistične točke: Mokrice, Bizeljsko, Pišce in kopalnice ob Krki. Za ureditev Mokric bi potrebovali 217 milijonov dinarjev, za Bizeljsko 86 milijonov, za Pišce 153 milijonov in za kopalnice ob Krki 88 milijonov. V naštetih vso-tah so upoštevanje tudi adaptacije gradu Mokrice, gradu Orešje in gradu Pišce. Za kopalce ob Krki bodo zgradili v naslednjih letih sanitarije in postavitelihe. Če bo denar in volja, morda tudi kaj več.

Kozaro predvajajo tudi v Indoneziji

Bulajčev film KOZARA, ki smo ga pred meseci gledali tudi v naših kinematografih, je zdaj prodri celo do Indonezije. Tamkajšnji tisk trdi, da je Bulajčev ustvaril velik film o borbi jugoslovanskih narodov za svobodo in neodvisnost.

Kongres naših književnikov

Sedmi kongres Zveze jugoslovanskih književnikov bo od 24. do 26. septembra v Titogradu. Glavna tema srečanja, ki se ga bo tokrat udeležilo kakih 200 delegatov, bo pisec in njegovo mesto v današnji družbi.

Viktor Avbelj v Novem mestu

V sredo, 9. septembra, so se mudili na obisku pri občinski skupščini v Novem mestu tovariši Viktor Avbelj, predsednik izvršnega sveta Slovenije, Rudi Cačinovič, predsednik gospodarskega odbora republiškega izvršnega sveta, Miran Cvenk, sekretar za finance, in Stanislav Dolenc, ljudski poslanec. S predstavniki občinske skupščine Novo mesto so razpravljali o tem, kako se bodo ustvarjali proračunski dohodki občin in okrajev v prihodnjem letu ter o gospodarskih problemih v delovnih organizacijah novomeške občine.

BELTOV mešalec za livarski pesek na zagrebškem velesojmu

Proučili bodo koristi novih gospodarskih ukrepov

Občinski sindikalni svet v Brežicah zbira gradivo za prvo jesensko sejo, ki bo v začetku prihodnjega meseca. Glavna tema plenuma bo krepitev samoupravljanja v obdobju novih gospodarskih ukrepov. Na plenumu bodo razpravljali tudi o gibanju gospodarstva v občini v prvem polletju. Primerjali bodo gibanje narodnega dohodka na prebivalca v zadnjih letih. Občinski sindikalni svet bo zbral do seje konkretne podatke o posameznih gospodarskih organizacijah. Udele-

žence plenuma bo seznanili, kakšne so koristi, ki jih imajo posamezna podjetja na račun oprostitve raznih prispevkov v lanskem in letošnjem letu. Analizo pripravljajo za kmetijsko zadrugo Brežice, Tovarno pohištva, Opékarno, Kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice, Prevoz in Čateške Toplice. Analiza bo vsebovala tudi pregled investicij v letih 1962, 1963 in 1964 ter razmerja med vlaganji v gospodarstvo in družbeni standard. Prikazano bo tudi gibanje osebnih dohodkov.

ROPOT ŠE NI PONEHAL

Tovariš urednik! Varjenje v kovinarski delavnici pri garaži sevniške Kopitarne še ni ponehalo, temveč se kljub objavljenemu članku v Dolenjskem listu nemoteno nadaljuje. Ljudje si žele po delu počitka, zlasti popoldne, ropot pa je tak močan, da se ljudje ne morejo niti pogovarjati. Tak hrup traja vsaki dan do večera. Ali se temu res ne da odjomoči?

PRIZADETI OBCANI

PISMA UREDNIŠTVU

TRGOVINA — NE TAKO!

Tovariš urednik! Pred kratkim sem kupoval v trgovini Mercator v Mokronogu baterijo za transistor. Prodajalec mi je prinesel baterijo 9 V, opazil pa sem, da je bila vrečka razpečatena. Na vprašanje, zakaj je taka, so odgovorili, da zaradi tega, ker so baterije preizkušali. Preizkusil pa sem jo še sam in ugotovil, da je bila neuporabna. Vsakdo bi pričakoval, da bom dobil drugo baterijo, a mi je niso dali. Mimo vsega tega stane prav tako baterija v Novem mestu 400 dinarjev, v Mokronogu pa je 60 dinarjev dražja. Zelo bi pojasnila, zakaj v tej trgovini tako postopajo s potrošnikom in zakaj je taka razlika v ceni. Po tem,

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Jože Püreber, Pavel Golob, Franc Kralj, Marko Betkovec — člani kolektiva Iskra Novo mesto; Ivan Božič, Janez Ambrožič, Dominik Gutman, Janez Zrimšek, Alojz Avbar, Jože Franko, Drago Bučar, Franc Surla, Jože Bizjak, Milan Jenič, Franc Zupančič, Aleksander Zupan — člani kolektiva IMV Novo mesto; Albina Kacin, Marija Trinar, Marija Cimermančič, Janez Veršič — člani kolektiva Splošna bolnišnica Novo mesto; Alojz Poljane, član kolektiva Komunalno podjetje Novo mesto; Marjan Plantan, Anton Cesar, Franc Bevc, Ljuba Čečelič, Ivan Jakše, Marija Vasič, Jože Klobučar, Franc Stine, Marjeta Potočar, Slavko Kavšek — člani kolektiva Novoteka Novo mesto; Fani Čelič in Alojzija Miklič, člani kolektiva Zdravstveni dom Novo mesto; Anton Pajk, Zofija Hrovat, Majda Strasser, Ivan Zorc, Stanko Zupančič — člani kolektiva Delavska restavracija Novo mesto; Ana Lunder, gospodinja iz ZG. Zabukovja.

PLM predlaga uvedbo

upravno kazenskega

postopka...

Te besede bo slišal: kdor prekrši odlok o javnem redu in miru — kdor ogroža varnost na cesti — kdor ne upošteva predpisov o šolstvu, narodni obrambi, delovnih odnosih...

Izreče pa jih sodnik za prekrške takoj zatem, ko sede prizadeti na stol pred njim. Torej:

»Postaja Ljudske milice Novo mesto predlaga uvedbo upravno kazenskega postopka zoper vas zaradi kršitve javnega reda in miru na Ljubljanski cesti v Novem mestu dne...« bere sodnik Branko Lukič razločno in s poudarkom črnolasemu moškemu, ki pozorno posluša. »Ali mi lahko pojasnite, kako je prišlo do tega pretepa?«

»Jaz nič ne vem, ker sem šel naprej proti vojaškemu skladiščem. Pijan pa tudi nisem bil, saj nisem spili več kot tri litre...«

Na vrsti je zagovor M. B.:

»Jaz sem bil pijan, da sploh ne vem kaj so delali. Vino je družba nosila iz trgovine pri postaji. Prijel sem prijatelja okrog ramen, da sva lahko pela, ljudje so pa mislili, da se tepemo... Kar naenkrat pa je prišla 'marica' in ker pa je prišla, naj greva no so nam rekli, naj greva noter!« je še vedno presenečen dejal. »Streznil sem se v zaporu — zakaj, pa nič ne vem, ker se sploh nisem pretepal.«

Priča, sedemnajstletni deček z iste družbe, je povedal:

»Ko sem videl, da so popili, sem mislil: zdaj se bodo pa tepli! Skočil sem na kolo in šel poklicat miličnike...«

Zadeva je čedalje bolj vodenela. Sodniku ne sme manjkati spretnosti, če hoče najti krivce, kadar se obtoženi dogovorijo za enoten, največkrat skonstruiran zagovor.

Strog sodnik v službi je doma dovzetan poslušalec — hčerka je namreč oster kritik njegovih umetniških fotografij...

Nisem še nobenega podrl!

Državljanji so se pritožili zaradi njegove brezobzirne in prehitre vožnje. Tudi miličniki so ga že večkrat videli, kako je podil in ogrožal vse kar leze in gre. Na odprti cesti, pa tudi skozi naselje, je divjal in uporabljal zvočne signale tam, kjer je trobiti prepovedano. Ko ga je tovariš Lukič vprašal, kaj lahko pove v zagovor, je dejal:

»Saj nisem še nobenega podrl!«

Tak odgovor lahko da samo otrok, mladenič pa je iz gledal polnoleten in tudi brčice so mu že poganjale pod nosom...

»Pri vzratni vožnji sem ga zadel.« pripoveduje izkušen šofer. »Moral sem obrniti svoj kamion, on pa je ustavil tako tik za menoj, da ga v zrcalu nisem mogel videti. Ko sem se premaknil nazaj, sem ga zadel. Saj ne zvrca krivde na mene, ampak rad bi videl, da bi mu DOZ povrnil stroške...«

Stvar je hitro jasna, samo ne gre, da bi sodnik za prekrške podpiral take dogovore.

Črni zakol

»Zakaj ste zaklali teletko?« »Repo je požrl! Počel sem pa morala poklicati soseda Toretta, da je preretel.«

»Zakaj pa niste poklicali veterinarja?«

»Je sosed rekel, da bo pustil pljučka pa jetra. Veterinar bo že potem lahko pogledal, če ni bila zdrava...«

Zakon seveda tega ne dovoljuje. Sanitarni inšpektor in sodnik za prekrške sta zelo stroga v teh primerih, saj gre za življenje vseh, ki so meso kupili. Doma se ne sme klati, ker ni zagotovila, da je meso zdravo in neokuženo.

Tudi v šolo je treba

Zgodi se, da otrok ne pride v šolo, čeprav je še šoloobvezen in ni pravega vzroka, da bi izostajal. Odgovori staršev pa so taki:

»Veste, se mu vsi smejejo! Je že tako velik, da ima punco, pa še kar v šolo hodi...« ali pa: »Bojim se za hčer, ko fantje tako od mačejo nanjo!«

Večkrat pa je resnica ta, da porabi otroka za domača dela in mu dajejo celo potuho, če noče v šolo. Izgovarjajo se na slab uspeh, namesto da bi mu pomagali doseči vsaj osnovno izobrazbo.

V senci stanovanjskih blokov

Kazrite površine med novimi stanovanjskimi bloki so največkrat neuporabljene. Preveč je skrbi za vsakdanjostmi, da bi se še imel kdo čas ukvarjati z rožicami in angleško travico. Vendar je babiloniki gredi. Vsi ste njegov v pravo zemljo nekaj nageljnov in aster. Prosila je hišni svet za dovoljenje. Zgodi pa se:

»Tovariš P., vaš otrok je bil zraven, ko so porivali rože na babiloniki iz pritičja levo nasadila vzgojitelj in odgovarjate za njegova junaštva. Kaj menite...«

Odlok o hišnem redu skriva mnogo fines. Največkrat se da vplivati na stanovalce, da pazijo na otroke, na skupne naprave, na higieno in mir samo s primerno besedo in pravnim poukom. Kazni je bilo malo, saj je štiri petine prizadetih razumelo in upoštevalo že prvi opomin.

Delavec mora poznati svoje pravice

Zavarovane so tudi pravice delavcev. Največ prekrškov je okrog dopustov, obveznih zdravstvenih pregledov in vajencov. Podjetja poizkusijo kar največ koristiti pobežniti za sebe. Tukaj je delovna inšpekcija že precej razčistila z izkoriščanjem, vendar se še najdejo primeri:

»Kdaj je šel vajenec K. A. na dopust?«

Mojster: »Saj sploh ni hotel iti. Je rekel, da se mu ne ljubi...«

Vajenec: »Mojster je rekel, da imamo preveč dela in da ne morem iti...«

»Saj sem samo ljudem pomagal!«

Sezonski delavci zahtevajo plačilo. Hitro se najde kdo, ki prodaja slabo kislico za drag denar. Potem pa se še razburja, ko mu uničijo zalogo:

»Hotel sem samo ljudem pomagati!«

O, ti mehka duša ti! Prav brez vsakega socialnega in humanega čuta si. Inšpekcija je razčistila s točaji od drugod, ki so prodajali v črni vinočih vina iz okolice Zaječarja in Negotina. Tudi pritožbi zaradi nečistoče je vedno manj, saj se opozorjeni gostilničar potrudil navadno je po ukrepu inšpektorja.

Vedno pripravljen

Včasih se zgodi, da pridejo poklicati sodnika na dom. Treba je takoj ukrepati, kadar pripeljejo možje postavne kaksno lahkomišelnosti »avto-stoparko«, recimo od bencinske črpalke na Otočcu, pa naj bo to dopoldne ali pa zvečer. Postopek na cesti poteka takole:

»Tovarišica, kam se peljete?«

»Protj Ljubljani...« se začudeno namrdne, češ: kaj pa te to briga?!

»Osebo izkaznico, prosim.« Pravezprav ni treba, da se deklica dela tako presenečeno, kajti le miličnik bi bil lahko presenečen, če bi mu jo res pokazala! Nekateri so namreč že toliko znane, da se miličnik ne more zmotiti. Zadeva se izteče pri sodniku za prekrške, zato ker deklica nima dokumentov, čeprav ni njena krivda samo to! Pa tudi fant mora imeti osebno izkaznico s seboj, sicer se mu lahko zgodi, da bo obsojen kot klatič in potepuh!

Kdo je največkrat pred sodnikom

Več kot polovica primerov (približno 60 odstotkov) je med udeleženci prometa, največ med vozniki amaterji. Lastnost, ki jih pripeljejo pred sodnika, so poudarnost, nepredvidnost in neizkušenos. Takole začne:

»Čakajte, tovariš sodnik, bom vse lepo pojasnil!«

»Zakaj ste torej prehitela, če vam je šlo vozilo nasproti?«

»Saj ga sploh nisem mogel videti.«

»Kako pa da ste prehitela, če se ni videlo?«

»No ja, videlo bi se že, pa je bila tako gosta megla.«

»In zakaj ste vseeno prehiteli?«

»To pa ne znam pojasniti.« Kot da se je zgodilo nekaj nadnaravnega, mističnega, čemur on res ni kos! Dobro, zakaj pa potem sede za volan?

Precej se je zmanjšalo število prometnih prekrškov, narajenih v vinjenosti. Razumljivo: VSAKDO, KI SO GA ZASACILI PROMETNI ORGANI VINJENEGA ZA VOLANOM, JE BIL OB VOZNIŠKO DOVOLJENJE, vsaj za nekaj časa. Zda pa se zamislite v položaj poklicnega šoferja, pa četudi mu je bilo dovoljenje za vožnjo vzeto samo za en mesec. In še stro-

ški postopka so visoki, nikoli manjši od osem tisoč dinarjev, v povprečju pa se sučejo tam okrog petnajstih tisočakov, kar tudi ni majhen denar. Stereotipni zagovor obtoženca je tak:

»Saj sem pil, ampak ga nisem toliko čutil, da ne bi mogel voziti. Pa še prijatelji so me silili...«

Pijanec ni samo neposredna nevarnost za sebe in druge, ampak povzroči tudi občuten zastoj na cesti, kar ima seveda hude gnotne posledice.

Zaradi družbenega vpliva in ostrih kazni je tudi vedno manj prepov med fanti in dveh vasi. Pijačo in korajžo so zamenjali drugi ideali mladih ljudi: lepa obleka, moped in podobno. Seveda se posamezniki na primer iz okolice Zvirč in Smihela pri Zuzemberku še radi gredo otročjo vojsko, dokler jih vaščani sami ne prijavijo miličnikom.

Precej prekrškov je še v komunalni službi in obrti, najmanj pa s področja financ in narodne obrambe.

Preventiva bolj kot kurativa

»Temeljni zakon o prekrških mi je vodilo,« poudarja sodnik Branko Lukič. »Ne morem se omejiti samo na statistično ugotavljanje prekrškov in izrekanje kazni, saj ima življenje tisoč drobtin, ki pa jih ni moč urediti z administrativnimi ukrepi. Držim se načela, da mora vsakdo upoštevati družbene norme in omogočiti drugim ljudem, da lahko v miru delajo, uveljavljajo svoje pravice in tudi počivajo. Ob prekrških, ki so družbeno manj nevarni, izrečem samo ukor in le kadar ni več mogoče prezreti kršitve, se odločim za hujšo kazen. Tako je moje delo bolj preventivno kot kurativno.«

Zgodi se tudi, da poskuša kdo iztrsteti sveto jezo nad sodnikom, kar je seveda neollikano in povsem neutemeljeno. Bil sem prisoten, ko je obtoženec ves zaripel med vrati še požugal:

»Nočem podpisati, ker pravite, da sem bil pijan... saj ni vsa tukaj, saj so še v Ljubljani!«

Sodnik doma

Ker med zasliševanji ni časa, je tovariš Branko toliko bolj prijazen popoldne, doma, ob skodelici črne kave in svojem najljubšem konjičku — fotografiji. Vmes čeblija hčerka Miša, ki se tudi zelo zanima za umetniško fotografijo, najbolj takrat, kadar je sama na sliki.

Ko sem ga vprašal, kolikšen del svojega mesečnega proračuna odvede v sklad za svojega konjička, je samo hitro položil prst na usta, zavil oči proti zavesi na kuhinjski niši, kjer simpatična so- proga Dragica rožlja s poso-

do po pomivalni kadi, in vsoko dvigne obrvi... Aha, že razumem! Toda, tovariš sodnik, to je vendar prekršek zoper zakon o finančnem poslovanju...?

Tovariš Branko je prišel v Novo mesto leta 1949 iz Čuprije na Veliki Moravi. V teh petnajstih letih se je slovesni tako privadil, da ni občutljivi poslušalec ne bo začul tujega naglasa:

»Všeč mi je Novo mesto. Spominja me na domače kraje in motivov za kamero ne koli ne zmanjka. — Ljudje? No, da, vsepovsod so dobri in manj dobri. Pa malo preveč vase zaprti so Novomeščani, lahko bi bili bolj živahni,« ga spodbuja njegov južnjaški temperament.

»Avtomobil me ne zanima — preveč drugim lepim stvarim bi se moral zaradi njega odpovedati...« menil.

Z uspehom je razstavljal v zvezni fotografski razstavi v Skopju, na mednarodni razstavi v Celju, v Luxemburgu in Gvatemali.

»Družina, služba, in hobby — več pa ne potrebujem...«

Kdo bi si mislil, da je za uradnim obrazom sodnika za prekrške lahko tudi čisto vsakdanji človek, prijeten, zabaven in tak, ki dvigne obrvi, kadar govori o stroških za umetniško fotografijo...

MARJAN MOSKON

Za nov vozni red potniških vlakov

Železniško transportno podjetje v Novem mestu sklicuje s predstavniki gospodarskih in družbenih organizacij z doljenjskega področja konferenco, na kateri bodo zbrali vse potrebne podatke za nov vozni red potniških vlakov za leto 1965/66.

Konferenca bo v ponedeljek, 21. septembra ob 10. uri dopoldne v šolski sobi sekcije za vleko v Novem mestu. Podjetje je posebej povabilo delovne organizacije, da pošljejo na posvet svoje zastopnike, ki naj bi prinesli s seboj konkretne predloge za nov vozni red. Lahko pa bodo tudi koristno sodelovali pri usklajevanju predlogov za nov vozni red. Kdor ne more na konferenco, lahko pošlje podjetju svoje pismene predloge do 30. septembra.

Zares bi kazalo premisliti zdaj — da ne bo kasneje spet neupravičenih očitkov na račun železnice in voznih redov!

Zadnji dnevi rudniške »trdnjave«

Rahlo je potrkala, vstopila in obstala pri vratih. »Kje se dobijo posojila za gradnjo hiš, prosim?«
 »Vi ste naša, kaj? Kar pri Martini se oglasite, on stran hodnika...«
 »Trdnjava«. Naselje trnih, propadajočih, s koli podprtih barak. Naselje preteklosti, toda naselje, v katerem še vedno živi nekaj ljudi. Vedno manjša je, ta »trdnjava« na Rudniku v Kočevju, vedno manj barak, vedno se kdo preseli v lepše, sodobnejše svetlejša stanovanja, ven iz zatohlosti in viage, proč od podirajočih se zidov. Vztrajno zapuščajo rudarji »trdnjavo«, že leta dolgo, toda žal še vedno prepočasno. Stanovanj, lepih, prostornih, suhih, svetlih, je še vedno premalo, veliko manj kakor želja in potreba.

V zadnjih enajstih letih je kočevski rudnik zgradil 104 nova stanovanja, blok za rudniško upravo, rudarsko naselje v Šalki vasi, lani dva stožiča v Kočevju, razen tega pa so kupili še enajst stanovanj v stolpnicah. Vsega skupaj razpolaga rudniški kolektiv s 378 stanovanji, od katerih jih je 167 izredno slabih in neprimernih za prebivanje. Povprečno pride na člana, stanujočega v teh stanovanjih, 11,7 kvadratnega metra stanovanjskega prostora. Najhujši problem je še vedno »trdnjava« in naselje treh barak v bližini.
 Pri izgradnji 51 stanovanj v mestu lani in letos je sodeloval tudi republiški stanovanjski sklad s šestimi milijoni dinarjev. Potreba pa so tolikšne, da kolektiv sam ne bo

mogel vsem zadostiti. Stanovanjski problem se vleče že precej časa skozi vse seje samoupravnih organov. Nazadnje so sklenili: varčevanje na vseh koncih, varčevanje za stanovanja. Kolektiv rudarjev zna varčevati, zna pa se tudi odpovedati marsičemu za korist celote. Za stanovanja so se sklenili odrediti celo vsakoletnemu »dobičku«. Poslej bo

KOČEVSKÉ NOVICE

do podpirati iniciativo zasebnika, zadrudne gradnje in tako dalje. Kdor bo želel graditi stanovanjsko hišo in bo pripravljen tudi sam prispevati del sredstev, bo lahko dobil od podjetja posojilo do dveh milijonov dinarjev. Na ta način računajo, da bodo prihodnje leto gradili štiri-dest do petdeset stanovanj, odvisno od razpoložljivih sredstev, podjetje pa bo še naprej gradilo stanovanja iz svojih sredstev, kakor že doslej.

In tako so trhli »trdnjave« dnevi zares že šteti... (FG)

TE DNI V KOČEVJU

Razkopana Roška cesta.
 — Od mostu preko Rinže proti Rudniku so najmočnejši potrošniki vode — Kemična, mlekarica, kmetijski obrat Cvišlerji, rudnik in Šalka vas. Samo Kemična, mlekarica in Cvišlerji porabijo vsak mesec do 10.000 kubičnih metrov vode. Za tako veliko potrošnjo stari cevovod (premer 100 mm) in pritisk ne zadoščata več. Že sedaj je za rudnik, Šalko vas in Cvišlerje potrebno nasprijeti »mlina« prečrpalnice, tako da dobiva Šalka vas vodo v glavnem le tedaj, ko jo prečrpavajo. Vodna skupnost Kočevje je sklenila zamenjati stari, premajhni cevovod z novim, kjer bodo cevi s 150 mm. Dela se že precej časa vlečejo, saj bi morala biti končana že v začetku septembra. Upajo, da bodo cevi do novega zdravstvenega doma zamenjali do konca meseca. Opravljena dela bodo stala okrog 7 milijonov, predvsem zato, ker morajo kopati skoraj po sredi ceste in po pločnikih.
Preskrba s premogom.
 — Kakor je že navada, zmanjka na jesen vedno premog za široko potrošnjo. Tudi v Kočevju ga je premalo, ker mora rudnik poravnati svoje obveznosti do industri-

je. Če pa potrošniki nimajo dovolj premoga, so si večnoma krivi sami, ker ga niso kupili o pravem času. V poletnih mesecih je premog veliko cenejši, ker ima 45 odst. regresa, in vsi odlajšajo na zadnji trenutek. In še: nikogar ni, ki bi se načrtno ukvarjal s preskrbo potrošnikov s kurivom, premogom in drvmi! Vsak si potrebno kurivo nabavi kakor ve in zna...

Pod kolesom avtobusa.
 — Na avtobusnem postajališču pred Pošto je prejšnji ponedeljek padla pod kolo avtobusa potnica Marjetka Pahuje. Ko so potniki že izstopili, je sprevednik Tone Podržaj vstopil in avtobus je odpeljal. Ponesrečenka je pri izstopanju zamudila; odprla je vrata, ko je avtobus že potegnil in Pahuljeva je padla, tako da ji je šlo zadnje kolo čez desno nogo. Dobila je le lažje poškodbe.

Seja sveta. — V torek se je v Kočevju sestel svet za blagovni promet in turizem. Člani sveta so razpravljali o ozimnici, o uspehih in neuspehih letošnje turistične sezone (poročilo turističnega društva) itd. Več o tem bomo pisali v prihodnji številki lista.

Šolstvo kočevske občine spet na rešetu

Na zadnji seji je skupščina občine Kočevje med drugim obravnavala tudi problematiko šolstva. Predvsem so ugotovili, da so bila dosedanja prizadevanja za izboljšanje položaja v osnovnem šolstvu nezadostna, številne posledice pa je čutili najbolj v začetku šolskega leta. Ugotovili so, da organi družbenega upravljanja na šolah pred pričetkom pouka niso ukrenili vse potrebno, da bi se predvsem v podružničnih šolah nemoteno pričel. Zaradi pomanjkanja učiteljev je slabo organiziran pouk predvsem v Kočevski Reki, Fari, Polomu in v še nekaterih krajih. Te probleme morajo rešiti, so poudarili na skupščini, kolektivni matičnih šol sami, to pa tako, da ne bo motilo pouka in da ne bodo potrebna dodatna sredstva. Predvsem pa se je treba o organizaciji pouka dogovarjati ob zaključku šolskega leta in ne ob pričetku! Tesneje bosta morali sodelovati tudi obe matični šoli v Kočevju.
 Kadrovske probleme morajo šole reševati same, zaradi tega bo skupščina v letu 1965 prenesla na šole štipendiranje in za to določena sredstva. Skupščina je tudi ugotovila, da je osnovni vzrok

slabe organizacije šolstva v Kočevju pomanjkanje učilnic, zato je potrebno, da se čim prej sestavi odbor za gradnjo nove šole.
 Hkrati so odborniki sprejeli sklep o ukinitvi šole v Lazah ob Kolpi. Trije učenci se bodo prešolali v Kočevje, ostalih osem pa v šolo v Predgradu.

Takole je bilo prejšnji teden na živinorejski razstavi, ki sta jo 8. septembra organizirala v Ribnici domača kmetijska zadruga in Kmetijski inštitut iz Ljubljane

Skupščinski dnevnik

Prejšnji torek sta spet zasedala oba zbora občinske skupščine Kočevje in poleg realizacije družbenega plana in proračuna za prvo polletje obravnavala še več drugih stvari. Na kratko bomo zabeležili delo zadnjega zasedanja skupščine.

● V zvezi z zadnjimi podražitvami so zagotovili sredstva za povišanje osebnih dohodkov: v šolstvu za 3.000 din mesečno, štipendij za povprečno 5.638 din na študenta mesečno, podpor socialno ogroženim za povprečno 3.000 din, podpor za šolanje za povprečno 2.557 din, podpor družinam kadrovcov za 3.000 din, podpor ZFT in otrokom padlih borcev za 3.000 din in priznavalnin bivšim borcem in aktivistom NOB za 3.000 din mesečno na upravičenca.

● Zaradi prenizko planiranih proračunskih izdatkov so sklenili povišati sredstva za predvojaško vzgojo za 1,2 milijona, za pomoč za šolanje v osemletkah za 800.000 din, splošne socialne podpore za 600.000 din, podpore družinam kadrovcov za 200.000 din in za oskrbino za mladoletnike v domovih za 500.000 din. Premija za mleko naj se zmanjša za 1,2 milijona din.

● Na predlog veterinarskega inšpektorja so odobrili povišanje cen veterinarskih uslug in sicer za pregled govedi in konj od 200 na 500 din, za pregled pri prašičih, teletih in ostali drobnici pa od 100 na 300 din.

● Da bi zagotovili v družbenem planu določena sredstva za kmetijski sklad, je treba opozoriti KGP in Snežnik, naj izpolnita obveznosti do sklada v višini 2 milijonov din.

● Obravnavali so poročilo komisije za skrajšani delovni čas o pripravah v Avtu in sklenili priporočiti republiški komisiji, naj odobri podjetju prehod na 42-urni delovni teden.

● Skupščina je na koncu izdala poročilne izjave za najete kreditov Kmetijsko gozdarskemu posestvu, kemični tovarni Melamin, Itasu in Zidarju.

SODRAŽICA — KOČEVJE

Pred kratkim je Kočevje dobilo novo avtobusno zvezo, delavsko dijaški avtobus, ki vozi na relaciji Sodražica—Kočevje. Iz Sodražice odpelje ob petih zjutraj, v Kočevju pa je ob 5.45. Ob 6.20 odpelje spet v Ribnico, nato pa v Grčarice, od koder vozi otroke v šolo v Ribnico, iz Ložin in Lavidla pa v Kočevje.

MATIČNI URAD KOČEVJE

V času od 14. 8. do 11. 9. so bili doma rojeni 4 dečki. V Ljubljani je rodila Tatalovič Vladanka iz Kočevja deklico. — Poročili so se: Peter Stamef, gozdni delavec iz Zurge, in Julka Huhvič, kuharica iz Ovirja; Janez Barič, gozdni delavec iz Rakitnice, in Marija Mlakar, delavka iz Slovenske vasi; Janez Debeljak, pekovski pomočnik iz Mahovnika, in Viktorija Mlakar, trgovska pomočnica iz Kočevja. — V Ljubljani so se poročili: Fovel Pečak, lesno industrijski tehnik iz Kočevja, in Ivanka Tomažin, uslužbenka iz Šalkke vasi; Miha Majer, le iz Predgrada in Doroteja Prpač iz Kočevja; Rudolf Lavrič in Stefanija Bizjak, oba iz Kočevja. — Umrli so: Ivana Perkuš, upokojenka iz Kolenče vasi, 80 let; Andrej Jelen, kmetovalec iz Mozilja, 86 let; Jože Pelec iz Podtaborja, 91 let; Vilma Colnar iz Kočevja, 50 let; Matija Bradac iz Rapijeva, 74 let.

PREDKONGRESNA AKTIVNOST KOMUNISTOV V RIBNIŠKI OBČINI

NAPAKE ODPRAVLJATI, NE LE OPOZARJATI NANJE!

Minuli petek se je v Ribnici sestel občinski komitej ZK. Sestanka pa so se udeležili tudi sekretarji osnovnih organizacij ter nekateri drugi. Obravnavali so spremembe in dopolnitve v statutu ZKJ in se pogovorili o tem, kako bodo potekale statutarne razprave v osnovnih organizacijah.

V obravnavah statutarnih

sprememb naj člani osnovnih organizacij, so poudarili na seji, razpravljajo tudi o drugih stvareh, ki so več ali manj povezane s to temo. Cimprej bo treba odkloniti ponekod neprimerno reagiranje na zadnje gospodarske ukrepe, podražitve itd., saj je jasno, da veliko ljudi, tudi članov ZK, ne vidi daleč preko podražitve, se pravi de-

narja, ki ga mora odšteti več za to ali ono, ne vidi pa širših in perspektivnih vodil, ki so te, za naše gospodarstvo daljnosežne ukrepe narekovala Člani Zveze komunistov tudi zelo malo vedo o vprašanih in problemih mednarodnega delavskega gibanja, zato je nujno spet uvesti podobne razgovore in predavanja. Na sestankih, kjer bodo obravnavali spremembe statuta, osnovne organizacije tudi ne morejo mimo nekaterih aktualnih vprašanj, kot je npr. odnos do intelektualnega dela, reševanje materialne baze šolstva, kulture, telesne vzgoje itd., rast in krepitev samo-

no zvezo, sindikat, mladino, samoupravne organe... Na seji so nekateri poudarili tudi naslednje: doslej smo probleme, pomanjkljivosti, napake le iskali, opozarjali nanje in pri tem je največkrat ostajalo, redkokdaj pa smo skušali najti pravilno pot, kako napake odpraviti, odkloniti in preprečiti, da bi se spet pojavile. Preprečevanje podobnih napak naj bo v prihodnje glavno vodilo slehernega komunista v občini.

KJE JE VZROK?

Sekcija za rekreacijo Partizanov v Ribnici (pri društvu za telesno vzgojo) je sklicala 5. septembra širši posvet, ki naj bi bil 8. septembra ob 17. uri v sejni sobi Doma Partizana. Na posvet so vabil predstavnike občinskega komiteja ZKS, obč. odbora SZDL, ObSS, obč. komiteja ZMS, osnovne šole Ribnica, komande garnizona, Delavske univerze, DPM Ribnica, obč. odbora ZB NOV in zastopnike občinske skupščine. Na posvetu naj bi razpravljali o filmih, ki bi jih v naslednji sezoni predvajali v društvenem kinu. Društvo Partizan je hotelo vprašanju posvetiti večjo pozornost in zagotoviti res kvaliteten film. Vsa ta prizadevanja pa so ostala le zgolj na papirju, ker sta na posvet prišla le predstavnika osnovne šole in občinske skupščine. Sprašujemo se, ali se v prihodnje še spleča sklicevati take posvete in dati priložnost množnim organizacijam, da vplivajo na družbeno vzgojo občana, ali naj taka vprašanja rešuje res samo v ozkem krogu sama sekcija?

STEFAN LOVSIN

RESETO

upravljanja in samoupravnih organizmov in drugo. Vse te razgovore bo treba prenesti nazven in pri tem upoštevati vse faktorje, Socialistič-

Matični urad Sodražica

Avgusta sta bila doma rojena en deček in ena deklica. — Poročili so se: Rudolf Mihelič, šofer, in Mariča Vesel, delavka, oba iz Zamosteca; Karol Mohar, učitelj iz Kočevja, in Pavla Gačnik, socialna delavka iz Zamosteca; Franc Mihelič, delavec, in Nežka Zajc, delavka, oba iz Zimaric. — Umrli so: Karolina Vesel, učiteljica iz Zimaric, 82 let; Marija Samša, učiteljica iz Petrinčev, 81 let.

ZNAMKE ZA KONGRES ZKJ

Skupnost jugoslovanskih PTT podjetij bo v počastitev VIII. kongresa ZKJ izdala priložnostno znamko. V seriji bodo tri znamke, ki bodo veljale 25, 50 in 100 dinarjev.

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

ATC v Ribnici — že novembra!

Te dni razkopavajo telefonski monterji ribniške ulice smo vprašali, kaj naj to pomeni, smo zvedeli, da je razkopavanje ulic znak, da ni več daleč dan, ko bodo stare inдукtorske telefone v Ribnici zamenjali z novimi, številnimi. Polaganje podzemeljskega kabla in montaža avtomatične telefonske centrale bo predvidoma končana oktobra ali v začetku novembra. ATC v Ribnici bo imela za začetek 160 telefonskih priključkov.
 Montaža ATC v Ribnici je le del sedemletnega progra-

ma avtomatizacije telefonije, se pravi, da vsa dela ne bodo opravičena letos, niti drugo leto. Ribniška centrala bo povezana s kočevsko, le-ta pa bo že oktobra direktno spojena z Ljubljano. Tako bodo naročniki v Kočevju lahko že oktobra, v Ribnici pa novembra direktno klicali naročnika v Ljubljani, pravzaprav vse naročnike, ki so vezani na ljubljansko avtomatično mrežno skupino. Prihodnje leto, ko bo dograjena stavba za novo pošto, bo dobila tudi Sodražica ATC in se bo vključila v novo telefonsko mrežo.

Recept za sto let življenja

Prav res, Janez Kuralt iz Gor. Mokrega polja 11, po domače iz Volavč, bo čez tri mesece star 100 let! Kot kraj in Betajnovi že 66 let živi v nekdanji graščini, kjer je tudi doraščalo njegovih 23 otrok. Najmlajša hčerka pa hodi še v 7. razred šentjernejske šole.

Hiša na samem, velika in prostorna, z vzdanimi grbom nad vežnimi vrati, takoj pove, da so tod nekdo prebivali grofje. Danes stoji poleg njegove dvojice velikih in več manjših gospodarskih poslopij, z linice na podstrešju kuka na veliko travnato ploščad zvočnik, stoper pa je videti, da je bogatija skopnela. Soba in zgarana ženska je odganjala kravi, ki sta jedli rože s številnih okni. Bila je Nežka Kuralt, druga žena stoletnika, s katero vsa takoj začeli kramljati, kot da se že dolgo poznava.

— Ata pozno vstane, je dejala, — je še prisoben, vendar malo teže govori in večkrat se mu že sanja o nebesih...

— Ko sem prišla za gospodinjno na Volavče, kjer je tedaj 66-letni Janez Kuralt ostal vdovec, mi je bilo 23 let. Starši me niso vprašali, če hočem tja ali ne — morala sem iti. Moj mož je imel s prvo ženo 15 otrok, midva pa sva jih imela 8. Leta so

hitro minevala, zlasti še, ker je bilo na kmetiji vedno toliko dela. Ata je bil zelo strog. Otroci so morali ob nedeljah prebrati sveto pismo. Sam pa je živel zelo zmerno. Kadil ni nikoli, pujan ni bil nikdar, delal ni preveč, razgret ni vode pil, redno se je pa kopal v mrzlo vodo. Rad je užival turško kavo. Do pred nekaj leti sem mu jo morala vedno skuhati zjutraj in zvečer, nakar jo je z mlekom izpil.

Včasih je bilo pri nas čisto drugače kot zdaj. V tej ogromni bajti smo ostali pravzaprav le trije: vsi otroci so bili po službah. Moji sturje sinovi so vsi soferji, hčerki Vida in Malči sta v Ljubljani, Tončka je poročena v Maharovcu, Nežka pa je doma in hodi v osnovno šolo. Za delo sem takorekoc sama. Za več let boleham in tako kmetija propada. Ne morem plačevati niti davkov, zato dajem državi namesto denarja kar zemljo. Naj jo vzamejo, saj je jesti tako ne morem! Od vseh otrok niti eden noče prevzeti kmetije...

— Ali je bil vaš mož kdaj bolan?

— Naslednje leto, ko sem prišla k hiši, je imel bilo na vratu, pred petimi leti pa je tožil zaradi želodca. Razen tega ni bil nikdar bolan. Sele prav zadnje čase je začel nekoliko pešati. Slabše vidi, slabše slisi in zapuša ga spomin. Se pred tremi leti mi je vdeval sičavko! Zadnje čase malo dalj poležava, še vedno pa vsak dan opravi sprehod do gozda, ki ni tako blizu. Zjutraj in zvečer spije po pol litra mleka, opoldne ima najraje juho in palačinke, ves dan pa bi jedel bonbone in piškote, kot otrok.

— Pa boste pokazali vaše ga ata?

— Počakati boste morali, da ga spodobno običiem in obrjem. Ta čas se malo razgledajte naokrog! Tega ni bilo treba dvakrat reči, kajti hiša stoji na prelepem kraju, od koder se vidijo številna polja in gozdovi, ki okrožajo domačijo.

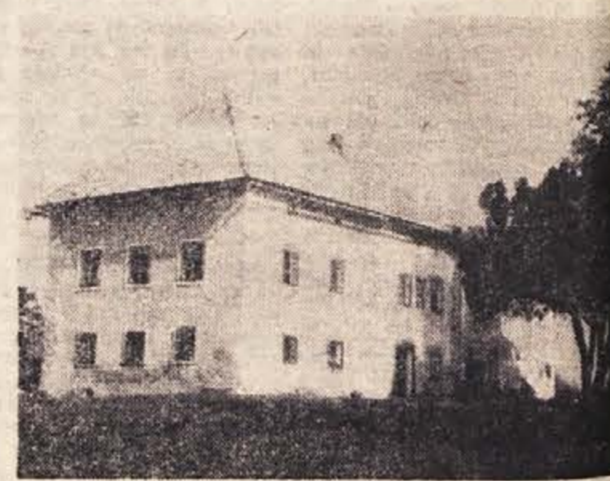
Trije orehi — orjaki dajejo mogočno senco kamniti mizi, ob kateri je bilo bržkone večkrat premalno prostora za vso družino. Zdaj ni videti, da bi ob njej še kdo posedal.

Stoletni Janez Kuralt je čez čas radovedno pogledal skozi vrata, še enkrat izginil za njimi, nato pa se pojavil pred hišo v lepi črni obleki, obrti, s palčico v roki, sicer pa še korajžne hoje. Golo glavo je brez strahu nastavljal soncu, ko se je usedel na stol pod oknom in sva začela pogovor:

— Ja, jaz sem študiral šest gimnazij sem naredil v Ljubljani, potem sem šel postal kmet. Doma sem iz Mavčičev na Gorenjskem. Tam sem ostal vse do svojega 44. leta in sem medtem 22 let županil.

Gorenjskega porekla pač ne more zatajiti, kajti v njegovi sicer malo počasnejši in včasih malo manj razočani govoric, ni niti ene značilne dolenske besede.

RIA BACER

V teje nekdanji graščini živijo Kuraltovi

XV. Belokranjska vabi!

V nedeljo, 20. septembra, bo v METLIKI srečanje nekdanjih borcev XV. BELOKRANJSKE BRIGADE NOV

DOBILI SE BOMO OB 10. URI NA VINOMERU NAD METLIKO

Vabljene tudi borci drugih brigad in enot NOVI!

Vsak udeleženec srečanja bo sam križ vse stroške, ki jih bo imel z izletom v Belo krajino. PRIDITE — GOSTOLJUBNA BELA KRAJINA VAS VABI!

Segonjski trojčki z mamo in staro mamo — pozno poletno sonce jim tako dobro de...

Peter že dviga glavico

Kar so si trojčki — Pavel in Anica — mogli po boleznih, so zaradi pridobitvi tudi na tem sem trem je že videti malo bradico, Peter pa je že večkrat sam vzdig glavo.

Za trojčke še 73.300 din

Pretekli teden se je naša zbirka za Korentove trojčke v Segonjah povečala za 35.700 din, ki jih je poslal kolektiv Iskre v Sentjerneju, ter za 37.600 din, prispevek kolektiva Občinske skupščine Novo mesto.

Doslej znaša pomoč naših bralcev in občanov že 471.367 din. — Vsem darovalcem najlepša hvala!

Moždrjanovih nah v Postojnskem podzemlju

septembra se je po naš pot s čolni potemski Pivki 36 slovenski jamarjev, med njimi Novomeščani. Pohod organiziral jamarški klub Luka Čadež iz Postojne. Njimi pa so poostavili na enega najboljših vodnikov in raziskovalcev Postojnske jame Moždrjana, ki je lani najboljši spretni slovenski jamarji so dvajset iz Pivki oziroma po prevesali njihov zornik Moždrjanov po ma je bila prva taka maščevanja v Jugoslaviji, saj pa ga bodo prirajali leto.

uporabljati, ker v hiši ni vikarka. Tako zaenkrat še vedno vsako plenico odrgnejo z rokami.

Za novi dimnik in okna se še niso znebili z obrtniki, ker oče Korene te dni ni mel časa hoditi v dolino. Zaradi otrok je vse delo nekaj dni zaostalo in tako zdaj ob lepem vremenu hiti pospravljati otavo in krompir. Obe ženski sta ves dan pri otrocih, oče pa gre zjutraj zarana od doma in se vrne pozno zvečer.

Ta teden posebnih novic o trojčkih ni, o stanju v

— Ce bo tako deževalo ves teden, bo za solato kar dobro...

Lepo povest

bomo začeli objavljati čez nekaj tednov na straneh Dolenskega lista! Ne zamudite začetka — poravnana naročina vam jamči, da boste vsak teden redno prejeli naša o m a t i i pokrajinski tednik!

Med atleti na našem področju je veliko zanimanje za II. dolensko prvenstvo v atletiki, ki bo hitri izborno tekmovalje za III. troboj atletov Gorenjske, Primoreške in Dolenske. Troboj bo oktobra v Kranju. Na Dolenskem prvenstvu prikažemo veliko udeležbo domačin in tudi atletov iz drugih krajev: iz Kočevja in Stične, morda pa bodo prišli tudi klubčani in Grosuplčani. Na vsak način pa želimo, da bi se tekmovalje udeležili atleti iz Črnomlja, vendar še ni zanesljivo, če bodo prišli. Na obeh atletskih prvenstvih bodo lahko nastopili atleti, ki so se pričeli udeleževati na našem področju, zdaj pa nastopajo za druge klube. Temovanja bodo v naslednjih disciplinah: teki, štafete, skoki v višino, skoki v daljino, met kroglice, diska, kopja in klavira. Dolensko prvenstvo bo v nedeljo ob 10. uri na novo-mestnem stadionu. Borbe za najboljša mesta bodo vsakek zelo zanimive, prav tako pa tudi drugi nastopi mladih tekmovalcev, ki bodo skušali doseči čimboljše rezultate.

ALI BODO »METROPOL« PODRLI?

Izdelane so programske zasnove za izgradnjo hotela »DOLENSKA« na mestu, kjer stoji današnji hotel »METROPOL« v Novem mestu. Novi hotel je bil urejen s povprečnimi srednjeevropskim udobjem. Predvidene so restavracije: klasična, samopostrežna, klubska, vinska klet, mimo tega še bife, kavarna in bar. Hotel naj bi imel 120 ležišč in dva apartmaja. Investicijski program še ni izdelan. Investitor naj bi bila občina skupaj z gostinskim podjetjem »METROPOL«.

Pril petem kozarčku se je Solange zgrozila. »Kaj je to? Kakšen čuden sum.« »Nič nisem slisala.« Povprečen človek lahko zazna in opiše običajne vsakdanje sume in zvoke, kot so otroški jok, avtomobilska hupa, meketanje, lomljenje stekla, šumenje papirja pri mečkanju in podobno. Naš Dardier zmore več. »Saj to je vendar čisto preprosto,« je dejal, »v kozarčku s krompirjem se premika led. Od tod sum. Sicer pa sem vama prišel nekaj predlagat. Zajadrajmo malo na morje: Solange, Henri in jaz. V St. Malouju sem najel ladjico in prav lepo bi bilo, če bi kaka dva tedna križarili po Atlantiku. Tako se bo Solange vsaj enkrat spočila od raznih sumov.« »Čudovito! Veličastno!« sva vzkliznila oba s Solange. Tako sem mislil v začetku. Danes pa preklinjam zlo usodo, ki me je pripravila do tega, da sem sprejel ponudbo. Stali smo na palubi na odprtem morju, nekje v bližini Azorskih otokov: Solange, Dardier, jaz in Gamberre, kapitan ladjice. Nenadoma se je zaslisal iz vode nekakšen brbotanje in kolcanju podoben glas. Podoben ni bil prav ničemu znanemu in je deloval nekako čudno in nesnovno. »Kaj je to?« je radovedno vprašala Solange. »Klit glavč bo,« je, kot bi izstrelil iz topa, odgovoril Dardier. »Točno!« je vzkliznil kapitan Gamberre, »pravo čudo ste, gospod Dardier! Pravite, da še nikoli niste križarili po morju, pa imate boljše sluh od vsakega pomorščaka, tem prejš, ker je zvok, ki smo ga pravkar slisali, na tej zemljepisni dolžini izredno redek in komaj dojemljiv.« Dva dni pozneje mi je Solange dejala: »Ko se v Nantesu izkrcamo, se bomo poročila z Dardierom, dragi moji Henri.« »Kaj! Kaj praviš? Zakaj?« sem se zgrozil. »Kaj pa jaz?« »Nič! Od tebe se bom ločila in se poročila z njim. Kaj naj počnem z možem, ki ne zna razlikovati niti sirene rešilnega avtomobila od mukanja krave!«

Kočevje in Ribnica v očeh turistov

V nedeljo je bila v Kočevju seja upravnega odbora ljubljanske turistične zveze. V daljšem poročilu so prikazali delo in uspehe v prvem polletju. Poudarjeno je bilo, da so v tem času turistična društva lepo skrbelo za svoje kraje, skoro vsako društvo je kljub skromnim sredstvom kaj uredilo (npr. turistično informativna pisarna v Kočevju), število turističnih prireditev pa je vedno večje. (Ljubljanski festival, Valvazorjev dan v Izlakah, Litjski karneval, Jurčičev dan na Muljavi, Ribniški festival, razni pikniki, turistični dnevi itd.). Prireditve pa je tisk večkrat kritiziral, zato so na seji ustanovili posebno komisijo, ki naj skrbi za kvaliteten dvig turističnih prireditev. Opozorili so tudi na to, da bi morali prireditelji raznih turističnih manifestacij tesneje sodelovati s prosvetnimi in kulturnimi društvi. V vseh sedemnajstih občinah turistične zveze se je turistični promet v prvem polletju povečal, razen v Stiri, med njimi v kočevski in ribniški. Ugotovili so, da inozemski turizem sicer narašča, domači pa stagnira ali pa celo pada. Turistični delavci so menili, da na splošno še vedno zanemarjamo domač turizem na račun inozemskega, čeprav si je nemogoče zamisliti neki turistični kraj brez domačih gostov — turistov. Posebej so omenili tudi težave gostinstva in dejstvo, da vedno več kvalificiranih gostinskih delavcev zapuša poklic. Gostinski delavci so večkrat slabo strokovno podkovani,

kar je posledica neugodne materialne stimulacije in nenormalnih delovnih pogojev. Več pozornosti bo treba v prihodnje posvetiti tudi zimskega turizmu, ki ga marsikje zastopajo. Med drugim imata zelo lepe pogoje za razvoj zimskega turizma tudi Ribnica in kočevska občina. Predsedstvo turistične zveze so zadalžili, naj izdela akcijski program za razvoj zimskega turizma. Ko so govorili o turizmu v Kočevju, so menili, da ima največ pogojev za posebitej domačega turizma, vendar je treba še marsikaj urediti. Predsedstvo je treba čim prej izdati prospekt Kočevja, urediti v mestu bazen itd., tako da bi se sčasoma razvil prehodni in izletniški turizem v stacionarnega.

Uvod k ARGONAVTOM Saše Dobrile

Ena najlepših ali vsaj 7bol animiranih pričevanj je gotovo mit o Argonavtih. Pripravejo o tisti davni dobi, ko v Grčiji in nekaterih obrobni deželah še živel rod herojev-pobogov. Njihove dogodivščine in življenjske zgodbe, polne pustolovščin, so so nam ohranile v vrsti grških pripovedk, ki jih je rimska antika prevzela ali vsaj posnela, renesančna doba spet odkrila in so tako postale kar nepogrešljiv del osnov poznejše evropske kulture.

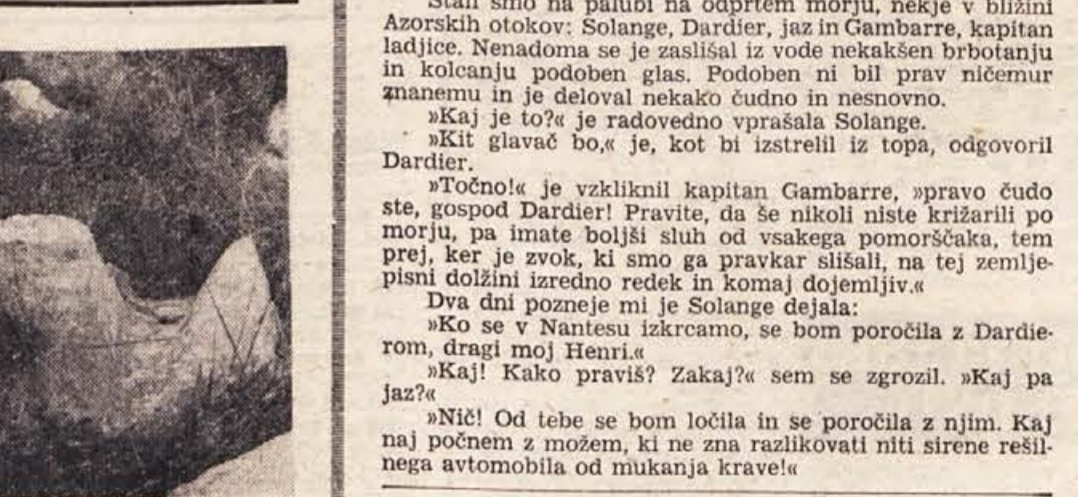
imenovali Argo. Delo je vodila sama boginja Atena in ladja je bila iz lesa, ki v morju ne gnije. Bila je lepo okrašena in tako lahka, da so jo junaki lahko nosili na ramah. Argo je bila prva ladja, s katero so si Grki upali na odprto morje. Potem so se vrstila razbur. Najprej jih je vihar vrgel na Lemnos, otok žensk, ki so pred tem iz ljubosumnosti pole svoje meje. Argonavte so lepo sprejeli in od tedaj lepota jih je po dolgem času končno odrgal Herakleje in jih spomnil njihovega skupnega cilja. Na poti je ležala še dežela prijazen Dolionov. Ti so jih lepo sprejeli, pač pa so jim zagovorniki orjaki, katerih rod je bival v sosesčni hoteli e sklamali zapreti izhod iz pristanišča. A čuječi Herakleje je prestregel s puščicami s pomočjo tovaršev vse pobili. Potem so odjadrali, pa jih je ponovih vihar prignat nazaj in so jih Dolionci pomotoma napadli. Bilo je že precej mrtvih, ko so zjutraj spoznali smoto. Slovo je bilo spet prijateljstvo. Med potjo jih je zapustil Herakleje, pa so drugi inace povesti je plul z njimi do konca. V deželi Bebrikov se je Poluks pomeril v rokoborbi s tamošnjim kraljem in ga premagal, Argonavti pa so potokli prebivalce, ki so hoteli maščevati njegov poraz. Mimogrede so še rešili kralja Fineusa pred požretnimi pliocami Harpijami, ki so mu za kazen, ker je zlorabil premoški dar, požrle vsa hrana rošči dar, ostalo pa ponosno. Srečno so ušli med simplegadam, dvema plavaljoma otokoma, ki sta se vde-

Tajinstveno sled na gmajni v Kozinj so prvič fotografirali pred prvo svetovno vojno. Kjer kamniti pragovi prekrivajo njeno smer, je vklesana v skalo

leto zbilžala in zdrobila kar je bilo med njima. Tudi so srasne stimfalide, kljub legendi, nagnije; ali pa, da so jo vlekli po gredlju po snegu in ledu, kjer ga je pa zmanjkalo, da so kopali nekakšen tir, kolesnicov in jo mazali z ilovico in močili z vodo. In prav to inacito je izbral Saša Dobrila. Ampak, boste rekli, saj vse to je samo legenda, pravilica! Res je, vsaj v tej obliki. A vsaka pravilica ima neko osnovo in tega se je avtor stripa dobro zavedal. Tako je tudi vso pravilico odpravil Argonavtov pojmovno pravilno, kot zgodbo o neki ali celo več oboroženih grških trgovskih ozilroma kolonizatorskih odpravah, ki so prav nekako v času, ki ga opisuje legenda — 7. do 9. stoletje pred našim štetjem — ustanovljale grške naselbine ob obalah Male Azije in drugod. Pojele časa pa je razne dogodivščine teh ljudi ovil s pravilnostjo.

Tako je tudi zlato runo samo pripisodob bogastva; ki so ga Grki v tistih deželah iskali. In tako je poskušal naš avtor rekonstruirati pravilico. No pot Argonavtov po našem ozemlju. Pri tem je pomislil na morebitne ostanke, znake te poti in se je spomnil prastare sledi blizu njegovega doma v Kozinju na Krasu. To sled, ki spominja na osamlje-

Se danes jo je lahko razločiti, čeprav jo že zarščajo trava in bori

no kolesnico, lahko sledite okrog 30 km daleč povsod, kjer je svet bol kamnit. Italijanski arheologi so se že bežno zanimali za ta pojav in pred prvo svetovno vojno je na tej gmajni fotografiral prav ob tej kolesnici risarjevega očeta tedanjih ravnatelj trzaškega muzeja. Po dobrih petdesetih letih je ta sled še prav dobri vidna, čeprav jo je že tu in tam zarasla trava in mlado borovje. Seveda bi bilo težko drzno domnevo dokazati — najbrž pa sploh nemogoče. A neka zveza je, Dobrileva misel ni povsem brez podlage vsaj v toliko, da so po tem ozemlju res vodile prastare grške trgovske poti, ki pa so doslej kaj slabo raziskane. Vendar redke najdbe čisto določeno pričajo o do tu razpredeni grški trgovski mreži. S tega stališča je za nas pripovedka o Argonavtih gotovo zanimiva; saj je Dobrila tudi že tretji avtor, ki se je lotil njene obdelave pri nas. Zato upravičeno domnevamo, da bo tudi pri naših bralcih počela primerno priznanje. J. M.

— Te zanima, kaj onadva jesta?

Mamica s podeželja je nasproti gimnazije radovedno ogledovala nizko stavbo s steklenimi okni skoro do tal. Nekaj časa je preiščala, potem pa korajžno stopila noter. Kljub temu, da je bilo v lekarni precej ljudi v vrsti, jih je upravnik mr. ph. Dujec hitro postregel, zraven pa se razlagal, kako in kdaj naj bolniki uporabljajo zdravila.

— Kako ste pravzaprav prišli do tako lepe stavbe?

— Prostorji prejšnje lekarne so bili zgrajeni pred 80 leti za tedanje potrebe, ko je le malo ljudi jemalo zdravila. Časi so se spremenili, število ljudi, ki se zatekajo k zdravnikom in zdravilom je vedno večje, spremenile pa so se tudi delovne zahteve, tako da stari prostori nikakor niso več ustrezali sodobnim higiensko strokovnim pogojem. Tudi republiške kontrole so večkrat opozarjale, naj vendar kaj ukrenemo, da bi dobili primerne delovne prostore. Minila pa so leta,

LEKARNA, DA MALO TAKIH

80 let je edina lekarna v Črnomlju poslovala v istih prostorih, pred kratkim pa je vendarle dobila lastno sodobno stavbo.

kljub temu, da je občina pokazala vse razumevanje do naših problemov. Lani je šele prišlo tako daleč, da smo začeli graditi. Pravzaprav ne mi, občina je zgradila stavbo, kolektiv lekarne pa je iz lastnih sredstev nabavil novo opremo. Načrte za gradnjo je izdelal inž. arh. Jože Platnar, gradilo je Belokranjsko gradbeno podjetje, opremo pa je izdelal mojster Zavodnik iz Vižmarij nad Ljubljano.

— Koliko prostorov ima nova stavba in ali ste z njo povsem zadovoljni?

— Razen sodobnega lokala imamo še oficino, galenski laboratorij, mali aseptični prostor, analitski laboratorij, pomivalnico, materialko, dežurno sobo in pisarno. V

stavbi je tudi poseben prostor za vnetljive snovi in nekaj prostorov v kleti, kjer je tudi nameščen kotel za centralno kurjavo. Prostorov je prav toliko, kolikor jih potrebujemo. Odveč ni nobeden, zlasti še, če pomislimo, na prihodnost. Nove stavbe nismo gradili za eno leto!

— Ali so tudi občani s strežbo v novi stavbi kaj na boljše?

— Predvsem oni! Novo stavbo smo gradili samo našim strankam in bolnikom v korist, kajti strank v lekarni ne moremo vrednotiti tako kot kupca v trgovskem lokalu. Naše delo je sila natančno in če hočemo, da je res kvalitetno, se mora odvijati v določenih delovnih pogojih. Te sedaj imamo in brez dvoma se bo to pri delu poznalo. Organizirano imamo tudi stalno dežurno službo, ki se odvija pri posebnem okenju tudi ponoči, ob nedeljah in praznikih pa je lekarna odprta od 8. do 12. ure.

— Prostorji in delovni pogoji so, kaj pa strokovnjaki?

— Zaenkrat sem edini farmacevt v lekarni, hkrati pa opravljam upravniške posle. Imamo pa dva farmacevtska tehnika in prihodnje leto dobimo še enega farmacevta. Je naš štipendiranec in bo tedaj končal študije. V letu 1965 bo tudi glede strokovnjakov vse v redu.

— In stari lokal? Ga boste še uporabljali?

— Lekarna se je povsem izselila. Hiša je privatna last

in ne vem, kaj bodo z lokalom ukrenili. To je stvar dogovora med lastnikom in interesi iz vrst trgovcev.

R. B.

ČRNOMELJ : BREŽICE 10:6

V prvenstveni tekmi republiške ženske rokometne lige sta se minulo nedeljo v drugem kolu srečali moštvi Črnomlja in Brežic. Okrog 300 gledalcev je pričakovalo in zahtevalo zmago domačih rokometas. Te so se zelo uspešno zoperstavile umirjeni igri gostujoče brežiške ekipe. Ves čas pa je bila igra enakovredna. Sodnik Zupančič iz Ljubljane je bil objektiven.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Čeprav bi mu morda lahko očitali, da je prvo sedemmetrovko v korist Brežic dosodil precej pristransko. Črnomaljske so dobro zaigrale na čelu z Rajgljevo, ki je bila v vrtilih velika ovira za Brežičanke. Med gostinjam pa je najbolj ugajala Buzančičeva. Za Črnomelj so bile uspešne: Weiss 3, Kvas 1, Ivanušič 3, Rožič 2 in Butala 1, za Brežice pa: Buzančič 4, Molan 1 in Veble 1.

Pozdrav iz rudnika Kanžarica

Matični urad Vinica

Augusta sta bila doma rojena dva deklica in ena deklica. — Poročili so se: Stanislav Marolt, lesostrugar iz Zamosteca, in Barbara Ivanušič, delavka iz Preloke; Vladimir Trempus, delavec iz Ogulina, in Miroslava Stegne, kmetovalka iz Sečjega sela; Franc Kobetič, delavec iz Kanade, in Frančiška Mihelič, kuharica iz Učakovcev. Umrla sta: Veronika Hudorovac, otrok, star 8 mesecev, in Marija Spehar, kmetovalka iz Hrasta pri Vinici, 87 let.

Matični urad Semič

Augusta je bila doma rojena 1 deklica. — Poročila sta se: Anton Berkopec iz Praprota, in Marija Lončarič iz Širekjevca. Umrla je Neža Bukovec, učiteljica iz Kota pri Semiču, 84 let.

Sumljivi klateži v Jerneji vasi

14. septembra popoldne so neznanci vdrl v stanovanje Janeza Pešija v Jerneji vasi pri Črnomlju in odnesli 5000 dinarjev, žensko uro, moško obleko in druge predmete. Poizvedbe so v teku, vendar domnevajo, da so bili storilci trije klateži, ki se že nekaj časa potikajo po belokranjskih vaseh.

Da se je moglo kaj takega pripetiti, pravzaprav ni nič čudnega, saj premnogi vaščani preradi puščajo svoja stanovanja odprta ali pa jih slabo zaklepajo, medtem ko se mudijo po opravkih na njivi, v gozdu ali pri sosedih. Taka tatvina ni presenetila zdaj prvič, ampak so ljudje pogrešili to in ono že večkrat. Vsega tega pa jim ne bi bilo treba, če bi vestneje varovali svoje domove in jih primerno zaklepali, kadar so zdoma.

Matični urad Ribnica

Augusta so bili doma rojeni 3 dečki. — Poročili so se: Vladimir Mihelič iz Ribnice, in Marta Vranč, finančna knjigovodkinja iz Gornje vasi; Alojzij Črnkovič, delavec iz Drena pri Kočevju, in Ljudmila Vidmar, delavka iz Banja Loke pri Kočevju. — Umrla so: Jospina Skrabec, gospodinja iz Ribnice, 74 let; Pavla Pucelj, učiteljica iz Zlebiča, 89 let; Anton Pajnič, upokojenec iz Jurjevce, 58 let; Janaz Češarek, upokojenec iz Ribnice, 82 let.

Matični urad Loški potok

Augusta je bil doma rojen 1 deček. — Poročili so se: Alojz Samša, delavec iz Malega loga, in Julka Stupica, delavka iz Jurjevce; Anton Samša, krojač iz Malega loga, in Marija Južnič, trgovska pomočnica iz Ljubljane. — Smrti ni bilo.

Matični urad Vas Fara

Augusta je bila doma rojena 1 deklica. Porok in smrti ni bilo.

Stoj! — pravi tale tovariš vsakemu, ki hoče iz Metlike po novi cesti proti Črnomlju. Cesta je zgrajena že skoro do Gradca, od tam naprej pa je še za vsa vozila neprevozna. Po novem asfaltu lahko zaenkrat zdrče le vozila Cestnega podjetja, vsi ostali pa bodo morali počakati še nekaj mesecev.

Povečati prostore in proizvodnjo

V čimkrajšem času nameravajo preiti na 42-urni delavnik. Zavod je že poskušal skrajšati delovni čas, tako da so ob sobotah delali dve uri manj. Imeli so tudi komisijo, ki je napravila analize, zdaj pa nameravajo čimprej uvesti 42-urni delovni teden.

METLIŠKI TEDNIK

lanj povečalo za 34 odstotkov, narodni dohodek na zaposlenega pa za 39 odst. Povprečni mesečni dohodki ob polletju so znašali 30.000 din. Podjetje je začelo delati pred tremi leti s 6 invalidi in gospodinjami, letos pa bo že ustvarilo 600 milijonov bruto proizvodnje. Prihodnje leto so označili kot juriš na milijardo. »Približali se ji bomo vsaj na osemsto milijonov!« pravijo. To so v skopih besedah in številkah osnovni podatki enega najmlajših metliških kolektivov.

Kaj pa še snujejo? Kaj nameravajo v bodoče?

V čimkrajšem času nameravajo preiti na 42-urni delavnik. Zavod je že poskušal skrajšati delovni čas, tako da so ob sobotah delali dve uri manj. Imeli so tudi komisijo, ki je napravila analize, zdaj pa nameravajo čimprej uvesti 42-urni delovni teden.

Komet je odprl tudi nov obrat, kjer so zaposlene delavke v starosti do 17 let. V 14 dneh so se toliko priučile, da danes znaša njihov brutoprodukt, preračunan na leto dni, že 2 milijona 650 tisoč dinarjev. Te delavke izdelujejo otroško perilo iz uvoženega čistega bombaža. Sodelovati nameravajo na jesenskem Zagrebškem velesejmu. Razstavili bodo vse svoje izdelke, ki bodo potem tudi v prodaji.

Letos je zavod iz lastnih sredstev kupil več brzošivalnih in specialnih šivalnih strojev ter druge opreme v vrednosti 18 milijonov din. Prihodnje leto bodo nakupili še 32 specialnih strojev.

Zavod je sestavil investicijski program za nove delovne prostore oziroma za povečanje sedanjih kapacitet v sedanjih prostorih. Z razširitvijo bodo bržkone razširili tudi proizvodnjo in še v večji meri osvojili domačo tržišče

Mihael Kambič razstavlja v Metliki

V torek, 15. septembra, je bila v Belokranjskem muzeju v Metliki odprta retrospektivna razstava del akad. slikarja profesorja Mihaela Kambiča. Umetnik, ki je doma iz Dragovanje vasi pri Črnomlju, je letos dopolnil 77 let in razstavlja tokrat 35 del, v glavnem olja in akvarele.

O razstavi in umetniškem delu bomo še pisali. Danes opozarjamo na zanimivo razstavo vse ljubitelje umetnosti, zlasti pa upraviteljstva okoliških šol, ki naj mladini omogočijo, da spozna življenjsko delo belokranjskega rojaka.

ZIVAHNA SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE V METLIKI

Niko Belopavlovič: »Kar ni ekonomsko, tudi ni politično!«

Na enajsti seji skupščine občine Metlika so odborniki 8. septembra razpravljali o uresničitvi letošnjega družbenega plana in proračuna v prvih sedmih mesecih. Povprečni osebni dohodki v gospodarstvu so 29.000 proti 22.800 v lanskem prvem polletju. Hkrati se je čisti dohodek povečal za 49%! — Seji sta prisostvovala tudi ljudska poslanca Niko Belopavlovič in profesor Kambič.

O porastu produktivnosti in uveljavljanju nagrajevanja po delu in učinku v metliški komuni smo že pisali. Vendar Metličani kljub uspehu še niso zadovoljni. — Skladi (prosveta in kultura, socialno varstvo in varstvena zaščita) so dobili manj denarja, kot bi ga lahko v razmerju z uresničevanjem proračuna. Trdijo, da je krivda na banki v Novem mestu, kjer so bile stvari napačno knjizene.

Sklad za šolstvo mora na primer zbrati 16 milijonov, kar jim ne bo delalo majhnih preglavic.

»Napaka je v tem,« je opozoril tovariš Belopavlovič, »da dohodki niso real-

zirani tako kot je bilo predvideno! Niti podjetja, niti davčni obvezniki niso nakazali predvidenih vsot. Ta denar je treba izterjati zdaj, ko so potrebe največje, ne pa da ga zberemo šele pred novim letom in ga potem zafračkamo za manj važne stvari...«

KAKO DOLOČITI RAZLIKO

V razpravi o dodatku na razliko v cenah se je oglašil predsednik SZDL, Ivan Zele:

»Čeprav nisem odbornik, dovolite da povem nekaj, kar bi rad razčistil. Do stokrat slišimo očitek, da politično forsiramo dviganje osebnega dohodka. Tako v primeru najnižjih mesečnih prejemkov, kot tudi pri izplačilu dodatka na cene. Vsi vemo, da danes človek z 12.000 na mesec ne more živeti, tudi z dvakrat 12.000 ne more tako kot bi bilo treba! To ni samo vprašanje podjetja, ampak vprašanje skrbi za ljudi. Res je, denar se ne jemlje iz zraka — potrebna je racionalizacija, pa dvig produktivnosti in vse drugo — toda politična organizacija ne more mirno gledati tako nizkih dohodkov...«

Odgovoril mu je predsednik skupščine tovariš Franc Vrvišar:

»Na te stvari je treba gledati predvsem ekonomsko in manj politično. Ne samo reči 'Dajte višje dohodke!', ampak točno vedeti od kje jih bomo dali. Ekonomisti morajo opravičiti razliko in jo seveda nekeje tudi dobiti. Sicer se bodo prihodnje leto pojavile 80. ali 90. odstotne plače, kar bo seveda dosti težje zagovarjati kot pa sedaj ustvariti pravo vzdušje pri delitvi dohodka in določitvi dodatka.

Lani so ljudje mislili, da mi zavira-

Ljudski poslanec Niko Belopavlovič med razpravo na zadnji seji občinske skupščine

DAN JE ŽE KRAJŠI ...

Nič hudega za tiste, ki lahko zjutraj v miru poleže, dokler jih je volja. Vedno več ljudi pa je v službah in če kdo zamudi, se prej ali slej zgodi pri

Minki Mahorčič v prodajalni novomeškega OKRASA.

— Se že pozna, da je jesen pred durmi! Ljudje vedno bolj kupujejo budilke. Zadnje dni smo jih zelo veliko prodali, pa tudi ročnih ur vseh vrst. Za zlate predmete pa je zadnje čase naravnost presenetljivo zanimanje. Zlatnine prodamo toliko, da komaj uspemo sproti nabavljati novo blago.

— Brez zamere, toda nekateri spominki, zlasti leseni živopisani krožniki, res niso posebno estetski.

— Vem, marsikdo je že rekel, da je to kič, ljudje pa so različni okusov. Izseljenec iz Amerike želijo prav take poslikane krožnike ali »zakonske barometre«, in če je po njih tako povpraševanje, jih moramo imeti na zalogi.

Matični urad Dol. Toplice

Bojstev v avgustu izven porodnišnice ni bilo. — Poročili so se: Dominik Zupančič, zidar iz Deganjih sol, in Slavka Skufca, kulturniška pomočnica iz Dol. Toplice; Alojz Strašek, delavec, in Marija Godnjavec, delavica, oboje iz Gor. Gradisce; Metod Tisovec, ključavničar iz Vavte vasi, in Jožeta Zanjec, delavica iz Dol. Straže; Emil Beg, inkasant RTV iz Gor. Sušice, in Ana Medič, kmetovalka iz Verduna. — Umrli so: Ana Bavdek, učiteljica iz Loške vasi, 81 let; Jožeta Zoran, učiteljica iz Drenja, 73 let; Jože Potočar, učitelj iz Gor. Gradisce, 78 let.

»SO PREVEČ SPARJENE!«

Res je, hubenost, ki dopoldne in popoldne vedno na soncu na novomeškem življenjskem trgu, niso za kupca nič kaj vabljive, saj je treba precej truda, da bi jih ohladili, če jih hoče uporabiti. Povprašali smo prodajalca, kaj se ne preseli v kostonjevo senco. »Saj vidite,« je rekel, »tam so avtomobili in posek. Pa tudi človek, ki skrbi za trg, nam je rekel, naj prodajamo tukaj...« Nekaj ton lubenice in nekaj ton peska. Katere od teh ton bolj zaslužitjo senco?

■ **PRILETNA ZANIMIVOST** je malj akvacij v okoliščini Ribje restavracije na začetku Dilanove ulice. Okrasne ribice so se po prvih dneh razstavljanja umazane delim, razstavljajo krapom, ki so zlasti priljubljeni otroci. Pa tudi mnogi odrasli ljudje se radi ustavijo pred izložbo, kakršnih v naših krajih ni veliko. Kakšno vodo pijemo v Novem mestu po večdnevni dežju ali po hudih nalivih, pa smo lahko videli prejšnji teden, ko namreč nismo videli nobene ribe zaradi kalne, rjavkaste tekočine v skyrarji! Napaja ga seveda naš mestni vodovod: ker nimamo vseh čistilnih naprav, moramo po vsakega močnejšem deževju uživati si čisto bakteriološko dobro vodo, ki pa je zaradi umazane barve vendarle vse prej kot užitalna!

■ Te dni so poslali z občine vsani trgovci na Glavnem trgu Odlok o komunalni ureditvi in izgledu nasolj in občini Novo me-

Slabša letina v Suhi krajini

Letošnja letina v Suhi krajini ni taka, kot so kmetovalci pričakovali. V splošnem bo manj pšenice in krompirja, okoli Stavče vasi, Jame in Dvora pa je tudi koruza slabobrodila. Padavin je bilo sicer dovolj, niso pa bile ob pravem času, zato niso posebnost koristile. Pšenična zrna so ponekod zelo drobna, zato edinoletne parke in otroško menjati seme.

STANOVANJSKA IZGRADNJA ZAMUJENA

V Žužemberku je bilo letos v stanovanjski izgradnji malo narejenega. Štiri družinska stanovanja bo v adaptirani hiši uredila zadruga,

obrat Iskre pa še ni pričel graditi stanovanjskega bloka. Vodstvo obrata si je sicer prizadevalo za gradnjo bloka, naletelo pa je na več težav in tako se je gradnja zavlekla. Tudi med zasebniki je precej zanimanja za gradnjo hiš. Mnogi imajo že pripravljen gradbeni material, čakati pa morajo na izdajo lokacijskega dovoljenja in tako bodo lahko šele prihodnje spomlad začeli graditi.

PREMALO KURJAVE ZA ZIMO

Letos so izdajali sečna dovoljenja na podlagi zaloge v gozdnih parcelah, v katerih so lastniki zaprosili za sečnjo. Mnogi prosilci pa niso

navedli vseh gozdnih površin, zato jim je pristojna komisija odobrila le posek manjših količin lesa. Nekateri so dobili dovoljenje samo za 1,5 do 4 metre, kar pa je seveda premalo za potrebe gospodinjstev.

RUSEVINE NA ZAFARI ŠE NISO ODSTRANJENE

Ze konec leta 1962 so na zboru volivcev v Žužemberku sprejeli sklep, da je treba ruševine na Zafari odstraniti. Kmalu bosta minili že dve leti, ruševin pa se še nihče ni dotaknil. Stvar bi še ne bila tako huda, če ne bi ruševine ogrožale varnost številnih obiskovalcev te lepe razgledne točke.

M. S.

FRANJO SENICA — mar res že petdeset let?

8. septembra je Franjo Senica, narkotizer v novomeški bolnišnici, ki ga mnogi Dolenjci že od predvojnega obdobja sem poznajo kot zdravstvenega delavca, praznoval Abrahama. Rodil se je v delavski družini v Melišah pri Gornjem gradu na Stajerskem. Najprej se je učil za trgovca. Službi v zdravstvu, kamor ga je zaneslo leta 1933 v novomeški bolnišnici, je ostal zvest do današnjih dni. Jubilar je že oktobra 1942 začel sodelovati z NOB, v partizane pa je odšel na jesen 1943. Po demobilizaciji v letu 1946 je služboval v zdravilišču Topolšica, na zagrebški kliniki ter na Kirurški kliniki v Ljubljani, 1953. leta pa je spet prišel nazaj v novomeško bolnišnico, kjer opravlja delo narkotizera v aseptični operacijski sobi.

Franja poznamo vsi kot vedrega, poštvalnega človeka, ki poleg odgovorne službe najde dovolj časa za udeleževanje v družbenem delu. Poznamo ga kot aktivista SZDL,

RK in sindikata, kot dobrega člana ZB in zgledega komuniste, ki že vrsto let uspešno sodeluje v samoupravnih organih naše bolnišnice. Za vestno opravljanje odgovornega dela ga je Prezidijska skupščina SRS že odlikoval z redom dela III. stopnje. Ob lepem jubileju — dočakal ga je svež

in mladosten — mu želimo še mnogo let življenja in veliko uspehov pri delu!

ŠENTJERNEJSKE DROBTINE

● **Matični in krajevni urad** v Sentjerneju je nekaj dni posloval samo v eni sobi, ker so prostore belili in preurejali. Dela so bila zelo hitro končana.

● **Gospodinjje se pritožujejo** nad preskrbo z zelenjavo in pravijo, da morajo tiste, ki nimajo doma vrta, v Novo mesto tudi po peteršilj. Drug problem je mesnica,

kjer je zelo majhna izbira mesa in Sentjernejski mislijo, da dobe le tisto meso, ki ostaja v Novem mestu. Če je to res ali ne, je vprašanje, na vsak način pa bi jih bilo vredno z boljšo kvaliteto prepričati o nasprotnem!

● **Eden največjih pevskih zborov** v naši državi je na šentjernejski šoli. Te dni je spet pričel vaditi prizadevani pevovodja Albert Zupanc meni, da bo letos njegovih 300 pevcev lahko nastopilo na več prireditvah tudi izven domačega kraja. Nameravajo prirediti samostojen koncert v Zagorju ob Savi, na katerem, bo kot je obljubil, sodeloval tudi znani prvak ljubljanske opere Ladko Korosec. Razen tega bodo nastopili na reviji v Črnomlju in na celjskem festivalu.

sto, da bi jih spomnili na 5. člen, ki pravi: »Izločbe vseh lokalov na Glavnem trgu morajo biti odprte neprekinjeno od 7. do 23. ure. Biti morajo čiste in primerno urejene, v nočnem času pa razsvetljene.« Odlok je že več kot leto dni v veljavi, kljub temu na trgu egiptovski tamo prepročje le oestna razsvetljava. Nič čudnega, če zvečer v mestu ni sprehajalcev...

■ **V petek so na Glavnem trgu** odprli nov trgovski lokal v prostornih bivše delikatesne trgovine. Podjetje Dolenjska je ob otvoritvi postreglo kupcem z izredno značilnimi pleštinami, ki gredo zelo dobro v promet. Do spomlad bo trgovina ostala laika, kakršna je, potem pa jo bodo sosednjim tekstilnim lokalom vred temeljito modernizirali.

■ **Blaga je bilo v ponedeljek** na življenjskem trgu dovolj, cene pa niso ustrezale in so jih morale zaradi tega kmetovalke dosti preskrbeti od mestnih gospodinj. Krompir so prodajali po 55 din, paradižnike po 80 din, silive po 80 din, vino po 200 din, bruske po 100 din, jajca po 48 din, grozdje po 200 din, fižol po 80 din, solato po 140-150 din, čebulo 100 din, papriko 100 din, česen 240 din, zelje 60 din, ohrovt 80 din in koruzček 80 din kg.

■ **Gibanje prebivalstva:** pretekli teden v mestu ni bilo ne rojstev ne porok in ne smrti.

Interesi gostov za privatne sobe

S pričetkom šolskega leta se je glavna zdraviliška sezona v Dolenjskih Toplicah končala. Gostje pa še vedno prihajajo v ta kraj. Letos jih je bilo precej iz različnih evropskih dežel, pa tudi iz Amerike, zlasti rojakov. Gostje obiskujejo zdaj posebno radi okolišne kraje, kjer jim prijazni vinogradniki postrežejo s pristno domačo kapljico. Vsakoletni večji dotok zdraviliških gostov, ki žele stanovati v privatnih hišah, pa silijo domačine, da uredijo svoje domove.

D. G.

Spominu junakov in žrtev iz Podgorja

Množica ljudstva iz Stopič in okoliških vasi se je v nedeljo dopoldne zbrala na stopiškem pokopališču, kjer je krajevna organizacija Zveze borcev odkrila spomenik 49 padlim partizanom in žrtvam fašističnega nasilja. Med svojci pokojnih borcev in njihovimi sosedi smo videli tudi predstavnike občinske skupščine, Obo SZDL in občinskega komiteja ZKS, Zveze borcev in drugih. Vsi so prišli počastiti spomin junakov, ki so z življenji zapečatili ljubezen do domovine. — O tem in o pomenu naše revolucije je pred množico spregovoril Miha Gilha, predsednik KO Zveze borcev. Med drugim je dejal, da odkriva organizacija spomenik padlim v spomin in hkrati v opomin, da bi se vsi vedno zavedali, kako drago smo plačali svobodo. Z minuto molka je množica poča-

nizacija ZB in stopiška osnovna šola, katere upraviteljica Fanci Novak je med drugim dejala, da bo šola oskrbovala novi simbol iz vzgajala mlade generacije v duhu svetlih tradicij NOB. »Na zgledeh sto in sto tisočev nemih prič, raztresenih po vsem svetu, bomo mlajino učili, kako se je treba boriti proti zločinu, nazadnjaštvu in mračnjaštvu in kako je treba ljubiti domovino« — to je obljuba stopiške šole in njenih vzgojiteljev pred novim spomenikom. Pionirka in mladinka domače šole sta nato lepo recitirali Kajuhove pesmi in se tako spomnili junakov domačih vasi. Marsikatero oko se je

orošilo, ko so svojci položili k vencem Zveze borcev, gasilcev in občine še svoje šopke rdečih rož in prižgali svečice pred spomenkom.

Posebej moramo poročati, da tako lepe udeležbe na javni svečanosti v Podgorju še lep čas ni bilo in da so Stopičani ter okoliščani zares dostojno počastili spomin na žrtve za svobodo. Pohvalo zasluži tudi podjetje MARMOR iz Gradca, ki je spomenik po načrtu Jožeta Zamljena izdelalo. Komisija za spomeniško varstvo pri občinskem odboru ZZZB NOV bo letos odkrila še spomenika na Dolžu in v Sentjerneju, s čimer bo urešila svoje načrte za 1964.

OBSEŽNI NAČRTI ZA 600-LETNICO NOVEGA MESTA

Ze dalj časa se v Novem mestu govori o 600-letnici ustanovitve mesta, ki naj bi jo prihodnje leto kar najsvečaneje proslavili. Imenovan je bil poseben odbor, razen njega pa še več komisij, s pomočjo katerih bodo stekle priprave. Ena teh komisij za sestavo programa slovesnosti in prireditev — se je pretekli teden že sestala in pričela delati.

Člani: Janko Jarc, Bogo Komelj, Jože Suhadolnik, Jože Glonar, Lojze Kastelic, Ernest Jazbec in Robert Romih so bili mnenja, naj bi svečanosti trajale vse od obletnice ustanovitve 7. aprila, do občinskega praznika, 29. oktobra. V tem času se bodo ob vseh pomembnejših datumih: tako 7. aprila, 1. maja, 8. maja, 25. maja, junija, 4., 13., 14. in 22. julija, avgusta, septembra in 29. oktobra zvrstile številne kulturne in športne prireditve v mestu in tudi na podeželju.

Predvidenih je več zgodovinskih, knjižnih in drugih razstav, pomembnih športnih srečanj in nastopov, odkritij spomenikov in grobišč, otvoritev novozgrajenih objektov, kulturnih revij, predavanj itd., mimo tega pa se nam obeta nekaj posebnih kulturnih užitkov. Prav gotovo bo veliko zanimanje za simfonični koncert Marjana Kozine in opero Ekvinočij istega skladatelja; obe prireditvi bosta verjetno na prostem, na dvorišču grmske kmetijske šole. Glasbena šola se namerava oddolžiti spominu skladatelja, Novomeščana Ignaca Hladnika s posebnim Hladnikovim koncertom in odkritjem spominke plošče na njegovi hiši v Muzejski ulici.

Okvirni program prireditev je že sestavljen, dokončno pa bo sprejet na ponovni seji v začetku oktobra. Člani komisije bodo medtem navezali stike z izvajalci kulturnega sporeda od drugod, kakor tudi z domačimi skupinami, ter se dogovorili za točne dneve nastopov.

Kvalitetnih prireditev prihodnje leto res ne bo manjkalo, vprašanje pa je, če bodo uspeli pravočasno urediti tudi mesto. Ze zdaj bi bilo treba misliti na popravilo in beljenje fasad, na popravilo pločnikov in ulic, ureditev parkov in zelenic ter na vsa druga dela, za katera je ugodno vreme zelo važen pogoj.

NOVOMEŠKA KOMUNA

stila padle junake in druge žrtve, nakar je predsednik Gilha spomenik odkril. Vod borcev iz novomeške garnizije je streljal častne salve, zapel pa so pevci Svobode iz Novega mesta in pionirji stopiške šole. Spomenik sta prevzela v varstvo krajevna orga-

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Svet delovnega kolektiva uprave skupščine občine NOVO MESTO razpisuje naslednje štipendije:

- 2 štipendiji na pravni fakulteti,
- 3 štipendije na ekonomski fakulteti,
- 1 štipendijo na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo — oddelek za gradbeništvo,
- 1 štipendijo na medicinski fakulteti,
- 1 štipendijo na višji šoli za socialne delavce,
- 1 štipendijo na gimnaziji Novo mesto,
- 3 štipendije na ekonomski srednji šoli in
- 3 štipendije na administrativni šoli.

Prošnje s prepisom diplome oziroma spričevala in kratkim življenjepisom naj pošljejo kandidati do 3. oktobra 1964 upravi Skupščine občine Novo mesto. Prošnji je priložiti kolek za 50 dinarjev.

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

Drugi turnir za Tivoli

Na igrišču v Tivoliju v Ljubljani je bil v nedeljo odigran drugi mladinski turnir v košarki. Sodelovalce so ekipe mladink iz Novega mesta, Tivolija in ljubljanske Ilirije. Po tem turnirju je položaj na vrhu še bolj negotov. Zmagovalca bo odločila šele zadnja tekma med Novim mestom in Tivolijem. Seveda pa tudi Ilirijanke niso toliko slabše, da ne bi bile zmogljive pripraviti presenečenja. Tokrat se je Tivoli maščeval mladim Novomeščankam za poraz v Novem mestu in imata obe ekipe enako število točk.

Rezultati turnirja: Tivoli : Ilirija 19:13 (18:6), Tivoli : Novo mesto 22:18 (9:11) in Novo mesto : Ilirija 25:20 (15:10). Razveseljivo je napredek vseh treh moštvo. Novomeščanke so pokazale, da se da z vztrajnim delom doseči prav lepe uspehe. Tako smo na najboljši poti, da bomo tudi v Novem mestu gledali kvalitetno košarko. Redni treningi so že obrodili prve sadove.

Mladinke Novega mesta so v Ljubljani igrali v naslednji postavi: Somrak, Markez, Dobovšek, Bohta, Gionar I., Gionar II., Potrč, Avčin, Pevaj in Turk.

Šport zadnjih dveh tednov v Kočevju

Pred kratkim je bila na stadionu v Gaju prijateljska nogometna tekma med NK Goraninoma iz Trbovelj in NK Kočevje. Tekme je bil 2:1 v korist gostov, ki so bili bolj vigrani in vzdržljivi.

6. septembra je bilo odigrano prvo kolo podzvezne nogometne lige med moštvoma NK »Rudars« iz Trbovelj in NK Kočevje. Tekme so bile zaključene z naslednjimi rezultati: mladinci NK »Rudars« : NK Kočevje 3:4 (3:1), člani NK »Rudars« : NK Kočevje 4:4 (1:1).

KOSARKA

6. septembra se je pričelo tudi kolo okrajne mladinske košarkarske lige. Prvi nasprotnik mladim kočevskim košarkašem je bilo moštvo TVD Partizana iz Medvoč. Zaradi zelo slabega vremena se je tekma odvijala v telovadnici doma telesna kultura. Tekmo so dobili gostje z rezultatom (20:14). Gledalcev je bilo zelo veliko, vendar bi morali kadilci bolj upoštevati hišni red. Nekateri si domišljajo, da jim je vse dovoljeno!

ODBOJKA

Tudi ta športna panoga je močno napredovala, od kar imajo igralci primeren prostor za vadbo. Prvo nedeljo v septembru je

bilo odigrano prvo kolo jesenskega dela prvenstva v II. republiški ligi. V gosteh so bili odbojkarji TVD Partizana Jelšane pri Ilirski Bistrici. Tudi to tekmovanje je na prostem preprečilo močno neurje in so se morali tekmovalci pomeriti v telovadnici. Domačini so pokazali še precejšnje izkušnje, kar potrjuje rezultat 3:0 v korist TVD Partizana Kočevje. V nizih so bili doseženi takle rezultati: 15:8, 15:9 in 15:7. Moštvo iz Kočevja je bilo v spomladanskem delu tekmovanja na II. mestu za OK iz Kamnika z enakim

število točk, vendar s slabšo razliko v setih.

Dom telesne kulture je tako spet zaživel po odmoru med počitnicami.

Tudi zadnja nedelja je bila za kočevske športnike zelo živahna tako na domačem terenu, kakor tudi v gosteh pri drugih klubih.

Odbojka (ekipa TVD Partizana) se je srečala na domačem terenu z ekipo TVD Partizan Brestanica v nadaljevanju tekmovanja za prvenstvo v II. republiški ligi. Domači so zmagali s 3:0 (15:13, 16:14 in 15:9). Gostje so pokazali precejšen napredek, vendar niso bili kos domačinom kljub temu, da so to pot igrali slabše kakor smo jih vajeni.

Nogomet — N.K. Kočevje je gostoval na prvenstveni tekmi ljubljanske podzvezne v Medvočah. Dvoboj se je končal neodločeno pri čilih s 3:3 in mladinci z 2:2. Z malo več sreče bi lahko zmagali kočevski nogometaši v obeh tekmah.

Košarkarji TVD Partizana so bili v gosteh pri košarkarjih v Kisovcu pri Hrastrniku. Igrali so prvenstveno tekmo v okrajni mladinski ligi. Srečanje se je končalo v korist Kisovca z minimalno razliko 1 koša — 50:48. Mladim košarkarjem TVD Partizana Kočevje se pozna, da še nimajo potrebne tekmovalne rutine in izkušnje. Z marljivostjo, kakor jo kažejo pri vadbi, bodo tudi to lahko kmalu nadoknadili.

A. ARKO

Občinsko prvenstvo balinarjev

Med tednom je bilo zaključeno občinsko prvenstvo balinarjev posameznikov. Na sporedu je bil finalni turnir najboljših četverice. Trije tekmovalci Zeleničarja (Legiša, Mraz in Štakar ter Cvar (13. maja) so se med seboj pomerili za naslov občinskega prvaka.

V prvih igrah je Cvar premagal Legišo s 13:5, prav tako pa je Mraz premagal Štalcerja s 13:5. V borbi za tretje mesto je nato Legiša premagal Štalcerja s 13:9. V finalni igri za prvo mesto je nato Mraz po hudi borbi premagal Cvara s 13:10. Končni vrstni red: 1. Mraz, 2. Cvar, 3. Legiša, 4. Štacar.

(en)

Mraz — sedmi v državi

Na Reki je bilo v nedeljo državno prvenstvo balinarjev posameznikov. Tega tekmovanja se je udeležilo 9 slovenskih in 7 hrvaških tekmovalcev. Zaradi preveč gladkih igrišč slovenski tekmovalci niso upali poseči v borbo za najvišja mesta.

Rudi Mraz iz Novega mesta je imel v predtekmovalju ugoden zreb, tako da se je brez borbe uvrstil med osem najboljših. Poleg njega sta se uvrstila samo še dva slovenska tekmovalca. V nadaljevanju tekmoval je bil Mraz izžreban v grupo s Firmom (Zagreb), Umberac (Istra) in Baj-

cem (Postojna). Z odličnim Umberacom je Mraz izgubil 15:8. Firm pa je premagal Bajca. V naslednji igri je nato Mraz imel hudo borbo z Bajcem. Bajc je povedel z 11:0, vendar je nato uspešno Mrazu znižati na 11:8, nato pa je dvakrat pogrešil ter izgubil odločilno partijo. V naslednji igri je nato izpadel tudi Bajc, tako da so se med prve štiri plasirali sami hrvaški tekmovalci.

Vrstni red državnega prvenstva balinarjev posameznikov je naslednji: 1. Poniš (Reka), 2. Umberac (Istra), 3. Srđac (Pula), 4. Firm (Zagreb), sledijo Mahne (Reka), Bajc, Mraz, Novak.

(en)

Novo mesto : Rakek 1:1

Prvenstvena nogometna tekma drugega razreda ljubljanske podzvezne. Igrišče Bratstva in enotnosti, gledalcev okrog 100. Vreme oblačno, teren idealen za igro. Sodnik Sever iz Kočevja. Straža golov: Korošec v 17. minuti za Elan in Mišič v 80. minuti za Rakek.

Elan: Primc, Marčetič, Benčina, Majerle I., Vesel (Majerle II), Hrovat, Korošec, Jerković, Mrvar, Bučar. — Rakek: Conda, Benčina, Kubat, Korošec, Majstorovski, Mišič, Smodila, Mlakar, Prečeren, (Arko), Stojković.

Tekma je bila tipično prvenstvena. Obe moštvi sta se precej trudili, a sta tudi precej grešili. Najprej so napadli Novomeščani, ki so želeli čimprej doseči gol. Po dolgotrajnem obleganju nasprotnikov vrat jim je to uspelo v 17. minuti preko Korošca. Pet minut pozneje so bili Elanovci še enkrat uspešni, vendar je bilo več igralcev v nedovoljenem položaju, tako da solidni sodnik Sever zadetka seveda ni priznal. Po teh napadih se je igra precej umirila. Obe moštvi sta igrali pretežno po sredini igrišča. S tem rezultatom sta ekipi tudi odšli na odmor. Bolj ko se je bližal konec tekme, bolj so gostje prehajali v ofenzivo, tako da je gol vsekoli visel v zraku. V enem od nevarnih napadov je Mišič deset minut pred koncem tekme le zadel

nebranjeni del mreže in tako izenačil rezultat. Neodločen izid je realen izhod srečanja, v katerem je vsako moštvo prevladovalo po en polčas.

Rezultat pa še ni končno veljaven, ker so pri Elanu igrali nekateri igralci, ki niso bili pravilno registrirani. V primeru, da se bo tekma registrirala z rezultatom 3:0 bodo Elanovci najavili protest, ker so razpored tekmovalci dobili šele dan pred prvo tekmo.

-al

KOČEVSKO KEGLJIŠČE: med najboljšimi v Sloveniji!

Na povsem prenovljenem kegljišču sta se ob otvoritvi v nedeljo, 6. 9., v prijateljskem srečanju v disciplini 10-kralj 100 lučajev in v borbeni igri pomerili ekipe KK »Brest« Cerknica in KK Kočevje. Zmagal je »Brest«, kar je bilo pričakovati, saj so bili igralci Kočevja brez treninga in 128 kegljev razlike ni bil prehud poraz. »Brest« je imel 3899 podrtih kegljev (Grom 433, Tornič 396), Kočevje pa 3771 (Kočevar 411, Sercer 406). Zadnji štiri igralci so igrali še 100 lučajev in je tako v 200 lučajih Grom podri 892 kegljev, kar je rekord kegljišča, Kočevar pa 835. Barbena igra je bila napeta in zanimiva in čeprav so domačini do zadnjega seta vodili, so igralci Bresta v zadnjem setu potegnili in zmagali s 388 proti 368 podrtimi keglji. Vsi tekmovalci so se izrazili v novih stizah zelo pohvalno, državni reprezentant Grom pa je menil, da je sedaj kočevsko kegljišče med najboljšimi v Sloveniji, kjer bo možno dosežati odlične rezultate. Tako kočevskim kegljačem ne bo žal za več kot 2000 ur prostovoljnega dela, ki so ga vložili za prenovitev kegljišča.

JOZE SMOLEJ

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

Angina ni vedno nedolžna bolezen!

Angina je vnetje mandeljev in njihove okolice. Običajno zatečejo tudi bezgavke na vratu, ki jih tipljemo kot fižolova zrna. Mandlji so lahko samo rdeči, lahko imajo bele ali rumenkaste pege, zrna in mre-nice, lahko pa je v njih rana. Pri angini je vročina sorazmerno visoka, tudi čez 38° C, požiranje je boleče ali pa sploh ni mogoče, bolečine so značajne, splošno počutje je slabo, včasih bole tudi udje oziroma čuti bolnik v udih precejšnjo utrujenost. Teka ni, boli glava, bolnik se rad vleže v posteljo, spi pa slabo.

Bolezen običajno traja 3 do 4 dni, stanje se popravi, bolečine v grlu in oteklina ter znaki na mandljih izginejo, vročina postane normalna, bolnik je spet sposoben za delo.

Čeprav poteka angina običajno brez komplikacij, je še splošno znano, da se z angino začne cela vrsta nevarnih bolezni in da lahko angina pusti izredno neprijetne posledice, ki so lahko tudi smrtno. Najbolj znane posledice angine so vnetje srednjega ušesa, vnetje sklepov z vnetjem srčne mišice in srčnih zaklopok ali pa brez zadnjega, vnetje slepiča, absces v okoliškem tkivu mandljev in kot najhujša in smrtonovarna posledica: septična angina z gnojem v krvnih žilah, ki zahteva takojšnjo operacijo in izdatno zdravljenje z antibiotiki.

Dobro je tudi, če vemo, da se precej nalezljivih bolezni začne z angino in da laik v prvih urah ali dnevih ne more spoznati za kaj gre, razen če bolezen nastopa v epidemičnih pojavih. Spomnimo se samo nekaterih: škrlatinka, davica, ošpice, otroška paraliza, gripa.

Zato je prav, da bolnik z angino poišče zdravniško pomoč, ker bo le strokovnjak lahko določil pravilno zdravljenje te bolezni in tako preprečil nevarne posledice oziroma pravočasno ukrepal pri pojavljajoči se nalezljivi bolezni.

V splošnem pa velja, da spada bolnik z angino v posteljo, da sme uživati le vroče pijače kot čaj, limonado in sadne sokove, nikakor pa ne alkoholnih pijač, ki v takem primeru samo škodujejo.

DR. B. O.

Krmeljski rokometiši — za zgled!

Zanimanje za rokomet v Krmelju je veliko, na igrišču pa vedno vadijo pionirji, mladinci in člani. »A« moštvo tekmuje pod imenom »Svoboda« v ljubljanski conski ligi, »B« moštvo pa pod imenom »Metalna« v zasavski ligi. Začetki rokometnega segaja v leto 1961, leta 1962 pa so bili Krmeljski člani že prvaki bivšega novomeškega okraja. Na kvalifikacijah za republiško ligo so se uvrstili na tretje mesto, vendar so bili boljše od Velenja, čeprav so tamkašnji pogoji bolj ški. Leta 1963 so Krmeljski igrali v štajerski conski ligi in prekrižali račune marsikateremu boljšemu nasprotniku. To-

da bili so brez trenerja in tehničnega vodstva. Šele letos so začeli redno trenirati pod vodstvom igralca Marjana Zamana, ki je opravil trenerski tečaj v Rovinju. Uspehi vadbe pod takim nadzorstvom so že zaznavni, saj fantje zmagujejo s precejšnjimi naskoki v golih. Njihova igra je igra pravih sportnikov. Največje težave imajo z denarjem, saj čisto krijejo stroške potovanja z lastnimi sredstvi. Največji uspeh so dosegli 30. avgusta letos v Brezicah, kjer so se med 12 moštvi iz raznih krajev Slovenije in Hrvaške uvrstili na drugo mesto in prejeli diplomu. Vsa ta njihova priznanja, ki morajo roditi le uspeh, so lahko za zgled vsem drugim športnikom v občini, njim samim pa želimo še večje uspehe.

BORIS DEBELAK

KRMELJ : CERKLJE 27:14

V prvenstveni tekmi ljubljanske conске lige so rokometiši krmeljske »Svobode« na svojem igrišču premagali »Partizan« iz Cerklje s 27:14 (12:9). Domačini so že v prvih petnajstih minutah vodili s 6:1. Posebno sta ugajala oba vratarja. Dobro je sodil Toplišek iz Brezic. Za Krmelj so bili uspešni: Zitnik s 7 goli, J. Logar in Terglav s 6, Zaman s 5 itd., pri gostih pa je najbolj ugajal Kuželj s 7 zadetki.

D.B.

Na jadranski magistrali

Se zadnji pozdrav z roko! Vlak nas je peljal k cilju, o katerem nisem imela nobene predstave. Skupaj s šestnajstimi tovariši iz novomeške okolice sem razmišljala o brigadi.

Na prvem zboru v Ljubljani smo se srečali brigadirji iz vseh koncev in krajev Slovenije. Ta je vlek po dolnjem, oni po gorenjsko, Ribničani se je smejal Belokranjsko, oni pa so se čudili govorici drugih. Naša brigada »Ane zem in ti so se čudili govorici drugih. Naša brigada »Ane Ziherrl« se je naslednjega dne skupno z brigadama Boris Kidrič in celjsko odpeljala proti povsem neznan črni gor.

Rdeč zamet v kupeju nas je močno presenetil. Nismo mogli verjeti, da nas je doletela takšna sreča in da se tako udobno peljemo. Kar nas je bilo v kupeju, smo se hitro udomačili. Reševali smo zemljepisne probleme in gledali silkovito pokrajino.

Po dolgih urah vežnje z vlakom smo presedli na avtobus. Peška Bistrica z globokimi kanjoni, ob obeh straneh kristalno čisti potoki. Glasno šumenje Lima in Tareh je pričalo o svojevrstnem življenju teh pokrajin, v katerih se vedno srečujemo ženske s pokritim obrazom. Kolono avtobusov so oblegali fotoreporterji vse do zadnje postaje.

Večerilo se je, ko smo prispeli v Sjerogošte. Naselje je bilo osvetljeno, brigadirji pa so nas dočakali s pesmijo in plesom. Vsi smo bili kot eno samo veliko srce, ki je bratsko utripalo.

Naš novi dom so bili šotori s sveže postlanimi posteljami, brigadirske obleke pa so nas naredile še bolj enake tako v naselju kot pri delu.

Ze v prvi dekadi smo dosegli lepe delovne uspehe, še več pa bi jih lahko, če ne bi bilo med brigadirji toliko boljazni, ki jih je povzročala popolnoma drugačna hrana, kot smo je vajeni doma.

Ni bilo dneva brez smeha! Med nami so bili šaljivci, s posebnim vzdevkom »gofles«, resneži s kamnitimi obeski okoli vratu, nekdo je bil »struplo«, drugi »skočevski problem« itd. Moram pa priznati, da smo imeli z disciplino precej težav.

Dnevi so neverjetno hitro minevali. Vsak dan smo doživljali kaj lepšega od prejšnjega dne. Sportna tekmovalna, tečajji, zabave — vsega je bilo dovolj! Obiskali so nas potujoči kino in razni ansambli. Magnetofon je vse dneve igral, taborne ognje in ples smo imeli skoro vsak dan.

V drugi dekadi smo dosegli tretje mesto, nekega dne pa smo dosegli celo 372 odstotkov pri delu. Dobili smo priznanja, vedno bolj pa se je bližal čas odhoda. Vsem nam je bilo tega žal.

S priručnim stiskom rok smo se v Ljubljani ločili, obljubili pa smo si, da se prihodnje leto spet dobimo na tras jadranske magistrale.

ANICA IVIČIĆ, Obrh 25 pri Metliki

Spominček na letošnja dela na jadranski magistrali: staro cesto je treba znižati. Na sliki delajo to brigadirji MDB ANA ZIHERL, v kateri so bili tudi fantje in dekleta z našega področja

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETER, 18. SEPTEMBRA: 8.55 Pionirski tednik. 10.15 Igrajo pihalne godbe. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Jože Maček: Razkuzovanje semen ozimnih žit pred setvijo. 14.35 Iz vlog naših opernih pevcev. 15.45 Poje mladinski zbor iz Holandije, Estonije in Rusije. 18.10 Promenačni koncert. 20.30 Trideset minut v studiu 14. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 19. SEPTEMBRA: 8.35 Iz koncertov in simfonij. 9.40 Orkestri in pevci zabavne glasbe iz Sovjetske zveze. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Tone Wagner: predvideva obnova hmeljišča v prihodnjem letu. 14.05 Mali glasbeni mozaik. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 17.05 Gremo v kino. 18.45 Novo v znanosti. 20.00 Lepe melodije. 20.30 Sobotni večeri v naših krajih. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. SEPTEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra — Franci Puntar: Packe. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariši... 11.40 Nedeljska reportaža. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 15.05 »Danes popoldne«. 16.00 Humoreska tega tedna — K. Lindeman: Modri mož. 20.00 Vilko Ukmar: Lepa Vida (radijska priredba baleta). 22.10 Godala v noči.

PONEDELJEK, 21. SEPTEMBRA: 8.55 Za mlade radovedneže. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Milena Lekšan: Važnost jesenskega sajenja sadnega drevja. 14.05 Mali glasbeni mozaik. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Igra pihalni orkester LM pod vodstvom Rudolfa Starča. 17.05 Poletni sprehodi. 18.45 Na mednarodnih križpotjih. 20.00 Revija slovenskih izvajalcev zabavne glasbe. 22.10 S popevkami po svetu.

TOREK, 22. SEPTEMBRA: 9.25 Mladi izvajalci — mladim poslušalcem. 10.15 Z domačih opernih odrov. 11.15 Pozor, nimaš pred-

nosti! 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Lojze Hrček: Ugotovitve in sklepi z vinarske razstave. 14.50 Zvoki kitar. 17.05 Poletni sprehodi z zabavnimi orkestri. 18.10 Koncert po željah poslušalcev. 20.30 Radijska igra — Marjan Marinc: Iluzije na asfaltu. 21.40 Veseli zvoki.

SREDA, 23. SEPTEMBRA: 8.55 Pisan svet pravilje in zgodb. 10.30 Človek in zdravje. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti — Vet. Stanko Arko: Reja kunecev — neizkoriščena rezerva našega kmetijstva. 15.15 Zabavna glasba. 15.40 Komorni zbor RTV Ljubljana poje pesmi slovenskih skladateljev. 17.05 Poletni sprehodi z našimi solisti. 18.45 S knjižnega trga. 20.00 Iz naših studiov. 20.45 Gilbert »Beaudu: Aran — opera v dveh dejanjih.

ČETREK, 24. SEPTEMBRA: 9.25 Veseli pozdravi. 10.15 Z opernimi pevci po svetu. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Slavko Cepin: Koliko mleka naj dajo pravnice. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.15 Zabavna glasba. 17.05 Poletni sprehodi po glasbenih galerijah — tokrat romantično. 18.10 Turistična oddaja. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 18. septembra — Irena
 Sobota, 19. septembra — Suzana
 Nedelja, 20. septembra — Brane
 Ponedeljek, 21. septem. — Matej
 Torek, 22. septembra — Mavricij
 Sreda, 23. septembra — Slavojka
 Četrtek, 24. septembra — Nada

KALOGLASA

PRODAM okoli 200 kg starih časopisov: Ljudska pravica, Delo in Slovenski poročevalec, vse zloženo po dnevih in mesecih od leta 1950 do vključno leta 1963. Franc Milavec, Puščava 1, pošta Mokronog.

UGODNO PRODAM dva psa ovčarja in pasico. Naslov v upravi lista. (553-64)

PRODAM 36 arov njive v Zabji vas. Naslov v upravi lista. (550-64)

UGODNO PRODAM spalnico, vzmetne posteljne viške in kuhinjsko kredenco. — Naslov v upravi lista. (548-64)

KUPIM ZAZIDLJIVO parcelo za weekend hišo med Žužemberkom in Dol. Toplicami. Ponudbe na upravo lista pod »Weekend 64«. (552-61)

100.000 DINARJEV nagrade ali večja posojilo dam za manjše komforno stanovanje v Novem mestu ali drugem večjem kraju za eno do dve solidni osebi. Kupim, adaptiram ali zamenjam. Kolenc, Dolenjske Toplice 9.

ŠTIRICLANSKA DRUŽINA išče pridno dekle, lahko začetrnica. Nada Teršar, Novo mesto, Cankarjeva 19.

GOSPODINJO — LAHKO UPOKOJENKA — iščem k štiriclanski družini. Plača, soba, hrana in ugodni pogoji. Dana Butara, Šišenska 113, Ljubljana.

ZA POMOČ v gospodinjstvu iščem pošteno in pridno dekle. Prof. Broda Rus, Ljubljana, Linhartova 11.

MIZARSKEGA POMOČNIKA za pohištevna dela sprejemam. Plača do 220 din na uro. Stanovanje preskrbljeno. Franc Kajzer, Podgora 24a, pošta Sentvid pri Ljubljani.

GOSPODINSKO POMOČNICO takoj sprejme družina z enim otrokom. Zelo dobri pogoji. Lenarčič, Ljubljana, Žitnikova 25, Rožna dolina.

PEROVSKEGA VAJENCA sprejme pekarna Omerzel, Krško. Lahko tudi s šest razredi šole. Hrana in stanovanje pri mojstru. — Sprejemamo tudi pekarskega pomočnika.

PECARSTVO IVAN ZAGAR, Ljubljana, Vodmatska 2-II., sprejme pekarskega pomočnika in pomožnega delavca. Stanovanje je preskrbljeno.

NYTON PLASC je bil izgubljen dne 8. septembra od Kandida do smilaha. — Poštenega najditelja prošim, da ga vrne proti nagradi. Anica Tramše, bolnišnica Kandida, Novo mesto.

UGODNO PRODAM pomavalno mizo, električni kuhinjski na tri plošče in radio aparat. Naslov v upravi lista.

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — Bolezni jeter (zlatenica, vnetja) zdravi rogaški »DONAT« vrelce. Posvetujte se z zdravnikom »DONAT« dobite v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Himeljniki« — telefon 21-129 in »Standarde« — telefon 21-158.

SPEJMEM VAJENCA za tapetniški poklic. Ludvik Povec, Partizanska 2, Novo mesto.

KINO

BROD NA KOLPI: 19. in 20. septembra angleški film »Liga gentlemenov«.

CRNOMELJ: 18. in 20. septembra ameriški film »Topova z Navarona« 22. in 23. septembra jugoslovanski film »Otok«.

DOLENJSKE TOPLICE: 19. in 20. septembra francoski film »Cmri Orleja«.

KOSTANJEVICA: 20. septembra film »Maratonski bitkas« — 23. septembra italijanski film »Skandali izma kulisa«.

KOČEVJE, JADRAN: 17. in 18. septembra francoski film »Judokse« 18. in 20. septembra ameriški film »Dva jezdecas«. 21. in 22. septembra ruski film »Pastir Kostjas«. 23. in 24. septembra »Draga moja, ostani z menoj«.

NOVO MESTO, KRKA: 18. in 20. septembra angleški film »Nenapovedani sestane«. Ob 19. uri za mladino ameriški film »Uspevana lepoticas«. 21. in 22. septembra sovjetski barvni film

»Živi zakopani«. 23. in 24. septembra domači film »Službeni položaji«.

OSILNICA: 20. septembra sovjetski film »Balada o vojaku«. PREDGRAD: 20. septembra ameriški film »Krvnik iz Nevades«. RIBNICA NA DOLENJSKEM: 19. in 20. septembra angleški film »Vso dolgo noč«.

SEVNICA: 19. in 20. septembra ameriški film »Aprilska ljubezen«. 23. septembra francoski film »Zvezde opoldnes«.

SODRAŽICA: 19. in 20. septembra francoski film »Babet gre v boj«.

STARA CERKEV: 19. in 20. septembra sovjetski film »Slepi muzikanti«.

STRAZA: 19. in 20. aprila italijanski film »Ne pozabi me«. TREBNJE: 19. in 20. septembra jugoslovanski film »Ne drzaj v srečo«.

»Živi zakopani«. 23. in 24. septembra domači film »Službeni položaji«.

OSILNICA: 20. septembra sovjetski film »Balada o vojaku«. PREDGRAD: 20. septembra ameriški film »Krvnik iz Nevades«. RIBNICA NA DOLENJSKEM: 19. in 20. septembra angleški film »Vso dolgo noč«.

SEVNICA: 19. in 20. septembra ameriški film »Aprilska ljubezen«. 23. septembra francoski film »Zvezde opoldnes«.

SODRAŽICA: 19. in 20. septembra francoski film »Babet gre v boj«.

STARA CERKEV: 19. in 20. septembra sovjetski film »Slepi muzikanti«.

STRAZA: 19. in 20. aprila italijanski film »Ne pozabi me«. TREBNJE: 19. in 20. septembra jugoslovanski film »Ne drzaj v srečo«.

Potujoči kino Kočevje

Potujoči kino Kočevje predvaja 18. septembra francoski film »Igre ljubezni v Dolgi vasi«. 19. septembra v Stražnem vrhu; 20. septembra v Livoidu.

Potujoči kino Novo mesto

Predvaja nemški kriminalni film STRELEC V ZELENEM v soboto, 19. 9., ob 19. uri v URS. NIH SELIH, v nedeljo, 20. 9., ob 15. uri v OREHOVICI in ob 19. uri v BRUSNICAH, v ponedeljek, 21. 9., ob 19. uri v STO. PICAH v torek, 22. 9., ob 19. uri v ŠMARJETI in v sredo, 23. 9., ob 19. uri na Gorjancih pri gostilni BADOVINEC — ZAJC (v slučaju slabega vremena v Podgradu).

GIBANJE PREBIVALSTVA

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Bojanc iz Zdinj vasi — Marijo, Zdenka Suštaršič iz Metlike — Igorja, Marija Kuhelj iz Žužemberka — Suzano, Ana Smole iz Kočevja — Nivo, Justina Avsec iz Zabje vasi — Suzano, Stanislava Bojanc iz Hudoga — Nado, Ljubica Hrnjak iz Brašljevice — Brigito, Marija Bradica iz Blatnika — Biserko, Marija Hudoklin iz Brusnic — dečka, Vera Bunderšek iz Avsena — deklco, Ana Zahkar iz Sal — deklco, Jožeta Tratnik iz Pristave — deklco, Marija Obaha iz Mokronoga — dečka, Marija Martinič iz Vrbove — dečka, Rozalija Repše iz Hlinj — dečka, Marija Umek iz Konca — deklco, Marija Stangelj z Malega Riglja — dečka, Analiha Žužek iz Telčice — deklco, Ivanika Siska iz Kočevja — deklco, Jožeta Hrustek iz Črnomlja — deklco, Marija Ambrož iz Dol. Nemške vasi — deklco, Rozalija Pepelnak iz Mirne — dečka.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Anton Gliha, delavec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo; Viktor Kovačič, delavec iz Rodin, je padel s hruske in si poškodoval levo nogo; Avguštin Surtič, traktorist iz Črnomlja, si je pri nakladanju lesa poškodoval nogo; Stane Hrovat, upokojenec iz Žužemberka, je padel in si poškodoval desno koleno; Jože Erjavce, sin posestnika iz Brestja, je padel in si poškodoval glavo; Tatjana Murgelj, snalčica iz Dol. Karteljevega, je padla z lestve in si poškodovala hrbtenico.

NESREČE

Citroen v koruzo, potniki v bolnišnico

V tovornjak SI 21-23 s priklopi- co 11-94 SI se je pri srečanju na avtomobilski cesti pri Jezeru 19. septembra ob 20. uri zaletel osebni avto Citroen OF-HM 181, ki ga je vozil Herman Siemek. Tovornjak je vozil proti Zagrebu, osebni avto pa proti Ljubljani. Vozil sta se srečala na klanju. Nemec je vozil okrog 100 km na uro. Pri srečanju je preveč zavil na levo in trčil v tovornjak. Osebni avto je močno odbilo in ga vrglo v koruzo ob njivi. Gabriel Siemek in Evangelia Kalz-kreuth sta bili tako hudo ranjeni, da so ju morali takoj odpeljati v bolnišnico, ostala dva potnika v nemškem avtomobilu pa sta dobila lažje poškodbe. Citroen ni bil sposoben za vožnjo, saj so na njem ocenili gnetno škodo na 2 milijona dinarjev.

Mopedista Rajmonda Koprivca iz Pišec so varnostni organi videli pljanega na avtomobilski cesti, zato so ga 8. septembra zvečer ustavili v Catežu ob Savi. Odpeljali so ga na odvzem krvi, njegovo vožnjo pa bo obravnaval še sodnik za prekrške.

Motorist Alojz Brulc iz Ljubljane je 12. septembra ob 16.10 s preveliko hitrostjo zavil z avtomobilske ceste na novomeški odcep pri Karteljevem, kar je drago plačal. Pri zaviljanju je izgubil oblast nad krmilom in se prevrnil. Motor je odletel v jarek, voznik pa je običal na drogu prometnega znaka. Pri tem si je motorist zlomil obe nogi in si izpahnil ramo, zaradi česar je moral v novomeško bolnico. Škodo na vozilu so ocenili na 30.000 dinarjev.

Pogorela zapuščena hiša 18. septembra je zgorela v Močilih pri Starem trgu ob Kolpi zapuščena stanovanjska hiša, last Janeza Kavčiča. Domnevalo da so jo zažgali vaški otroci, ki so tam okoli pasli živino. V hiši ni bilo nobenega stanovalca. Škodo so ocenili na 450.000 dinarjev.

NOVI KOVANCI IN BANKOVCI Narodna banka je začela s 15. septembrom letos postopoma, kot se bo pokazala potreba, dajati v promet nekoliko spremenjene bankovce za 5.000, 1.000, 500 in 100 dinarjev. Na teh bankovcih bo namesto grba FLRJ grb SFRJ. Namesto napisava Narodna banka federativne ljudske republike Jugoslavije bo napisano Narodna banka Jugoslavije. Tam, kjer je bil datum 1. maj 1955, bo zdaj datum 1. maj 1963, namesto podpisa guverner V. Guzlina in predsednik upravnega odbora D. Radosavljevič, pa bosta podpisa: guverner N. Miljanović in viceguverner I. Sion.

Spremenjena je tudi druga stran bankovcev. Republike so našteje po abecedi in v cirilici na bankovcih za 5.000 in 500 dinarjev, po abecedi in v latinici pa na bankovcih za 1000 in 100 dinarjev.

Narodna banka Jugoslavije je s 15. septembrom dala v promet tudi kovanice za 10, 5, 2 in 1 dinar s podobnimi spremembami, kot so na bankovcih.

Drugače so bankovci in kovanci, tako glede papirja oziroma kovine, velikosti, teže, risb, ornamentov ter drugega besedila in tiska oziroma kovanja nespremenjeni.

Bankovci za 1000 dinarjev z datumom 1. maj 1964 ter 5.000, 1000, 500 in 100 dinarjev, z datumom 1. maj 1955 ter kovanice za 50, 20 in 10 dinarjev z 1955 in za 5, 2, 1 in pol dinarja z letnico 1953 ostanejo še naprej zakonito plačilno sredstvo.

Motorist Alojz Brulc iz Ljubljane je 12. septembra ob 16.10 s preveliko hitrostjo zavil z avtomobilske ceste na novomeški odcep pri Karteljevem, kar je drago plačal. Pri zaviljanju je izgubil oblast nad krmilom in se prevrnil. Motor je odletel v jarek, voznik pa je običal na drogu prometnega znaka. Pri tem si je motorist zlomil obe nogi in si izpahnil ramo, zaradi česar je moral v novomeško bolnico. Škodo na vozilu so ocenili na 30.000 dinarjev.

Pogorela zapuščena hiša 18. septembra je zgorela v Močilih pri Starem trgu ob Kolpi zapuščena stanovanjska hiša, last Janeza Kavčiča. Domnevalo da so jo zažgali vaški otroci, ki so tam okoli pasli živino. V hiši ni bilo nobenega stanovalca. Škodo so ocenili na 450.000 dinarjev.

NOVI KOVANCI IN BANKOVCI Narodna banka je začela s 15. septembrom letos postopoma, kot se bo pokazala potreba, dajati v promet nekoliko spremenjene bankovce za 5.000, 1.000, 500 in 100 dinarjev. Na teh bankovcih bo namesto grba FLRJ grb SFRJ. Namesto napisava Narodna banka federativne ljudske republike Jugoslavije bo napisano Narodna banka Jugoslavije. Tam, kjer je bil datum 1. maj 1955, bo zdaj datum 1. maj 1963, namesto podpisa guverner V. Guzlina in predsednik upravnega odbora D. Radosavljevič, pa bosta podpisa: guverner N. Miljanović in viceguverner I. Sion.